

Domurski VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

ZAHTEVNE NALOGE

Na dnevnem redu plenarne seje Okr. odb. SZDL

ZADRUŽNIŠTVO IN KMETIJSKA PROIZVODNJA

Dosedanja predvidevanja v osnutku novega petletnega perspektivnega programa pomenijo za naše kmetijstvo veliko spremembo tako glede načina proizvodnje kot tudi glede na količino pridelkov, ki jo nameravamo dosegči.

Predvidevanja v osnutku perspektivnega programa so seštevek planov posameznih gospodarskih organizacij, torej predvidevanj neposrednih kmetijskih proizvajalcev. Po teh predvidevanjih bi se naj vrednost kmetijske proizvodnje letno povečala za 11,5 odst., kar je vsekakor zelo visoko in bo za uresničitev tega plana mobilizirati vse sile.

Posebno zahtevna bo naloga glede povečanja socialističnega sektorja v našem kmetijstvu. Po planih, ki so jih stavile kmetijske organizacije, bi se naj ta povečal v petih letih za 204 odst. ali od sedanjih 6.040 ha na 12.250 ha leta 1965 in to s pomočjo odkupa ali zakupa zemljišč ter izsekovanjem nekaterih gozdov. Prav tako plan predvideva, da bi naj leta 1965 imeli v kooperaciji 33.000 ha zemlje namesto sedanjih 9.149 ha, kar je še mnogo večja naloga kot prejšnja, saj lahko za minuto leta ugotavljamo, da je v razvoju kooperacije nastal zastoj. Na to je predvsem vplivalo razpravljanje o reorganizaciji raznih kmetijskih inštitucij, nadalje tudi odklopi o agronomičnih minimumih, ker so ponekod mislili, da jim na razvoju kooperacije ni potrebno več delati in da bodo odklopi sami usmerili kmetovalce v kooperacijo, nekateri pa so celo menili, da bodo vprašanja kooperacije sedaj urejevali z odkloki. Nadalje so na zastoj vplivale tudi težave z umetnimi gnojili in tudi zelo slabo vreme.

Vse te izkušnje kažejo, da je potrebno ta vprašanja in spremembe v kmetijski proizvodnji drugače reševati. Izpolnjevanje planskih predvidevanj zahteva od vseh subjektivnih sil, zlasti pa še od občin ter kmetijskih organizacij, da že za letos mobilizirajo vse sile, saj stopamo v novo plansko obdobje, ki pa zaradi velikih nalog zahteva tudi, da s pospešeno naglico rešujemo vse te probleme.

Obsojamo zločin v Kongu

Vest o uboju predsednika zako-nite kongoške vlade Patrice Lumumba in njegovih dveh sodelavcev je vzbuđila val ogroženja in protestov po vsem svetu. Obsodbam tega zločinskega dejanja, ogroženjem in protestom širok naše domovine, da delovno ljudje Pomurja.

Okrug tisoč prebivalcev Murske Sobe se je predvčeraj ob 17. uri zbral na protestnem zborovanju v dvorani kina «Park», ki ga je organiziral krajinski odbor SZDL. Na zborovanju je govoril član Okrajnega odbora SZDL Jože Vild, ki je v svojem govoru orisal dogodek v Kongu. Iz omenjenega zborovanja so poslali več protestnih brzjavk. Nekako ob istem času so se zbrali na protestnem zborovanju tudi Radgončani. Govorila je predsednica Odbora SZDL, M. Levarjeva. V Beltincih so imeli protestno zborovanje že ob 14. uri. Na zborovanju se je zbral precejšnje številki ljudi, ki so odločno protestirali proti zločinom v Kongu. Velika protestna zborovanja pa so imeli tudi v Ljutomerški, lendavski in petrovsko-salovski občini.

Protestna zborovanja so organizirali delovni kolektivi že včeraj in predvčerajšnjim. V brzjavkah in pismih – naslovili so jih na

MURSKA SOBOTA, 16. FEBR. 1961
Leto XIII. — Stev. 7 Cena 15 din

Po vsej Sloveniji pripravljajo velike proslave 20-letnice revolucije

V pondeljek je bilo na prvem skupnem sestanku republiškega pripravljalnega odbora in predsednikov okrajnih pripravljalnih odborov za praznovanje 20-letnice revolucije sklenjeno, da bo poglaviti poudarek na praznovanju 4. julija v Titovem Užicu, na republiškem Dnevu vstaje – 22. juliju – in ob Dnevu JLA 22. decembra.

Izmed osrednjih prireditve bo najpomembnejši 22. julij, ko bodo v Žužemberku na Dolenjskem odkrili največji spomenik blizu 1150 padlim borcem s tega področja. Ta centralna proslava bo podobna proslavama v Dolenjskih To-

plicah in na Okroglici ter je na njej pričakovati udeležbo 100.000 in več ljudi.

Na tem sestanku je bilo predvječno govorja tudi o pripravljanju proslav v občinah in okrajih, za kar so že ponekod ustavili okvirne programe tudi drugih proslav, povezanih z zgodovinskimi dogodki na njihovih področjih, posebej pa bodo se praznovali n. pr. 27. april, 8. marec, 1. maj itd.

Posebno pozornost bo ob obletnici revolucije potrebo po-svetiti šolah, tako da bi se s predavanji in drugimi oblikami dejavnosti seznanili v vseh razredih z letom 1941, z razvojem gospodarstva v povojnih letih itd.

Vse proslave in prireditve naj bi imele poudarek ne samo v prikazovanju junasih dejanj posameznikov med narodnoosvobodilnim bojem, marveč naj bi predvsem govorile o uporu našega ljudstva in o graditvi novega družbenega in gospodarskega sistema. V kratkem povedano, vse proslavljanje naj bi vodilo k ponudarjanju revolucije od leta 1941 naprej, nadalje pa naj bi seznanjalo s pomenom in vlogo delavskih svetov ter komunalne ureditve, zlasti pa s sedanjim izpopolnjevanjem našega gospodarskega sistema.

Enako kot v drugih krajih so tudi v Pomurju formirani posebni pripravljalni odbori in v vseh občinah kakor tudi okrajni pripravljalni odbor, ki se je že sestal in razpravljal o praznovanju v Pomurju in o nekaterih prireditvah. Prav tako se je sestal tudi radgonški občinski pripravljalni odbor in sestavil okvirni program prireditve, predvčeraj pa je imel prvi sestanek tudi odbor za proslavo 20-letnice revolucije v soboški občini. Posebno pozornost pa bodo posvetili tej obletnici tudi razne ustanove in tudi naš časopis z objavljanjem dokumentarnega gradiva iz dne revolucije in izgradnje socialističnega družbenega sistema.

Koristni napotki za nadaljnje delo

Delegati so tudi obširno govorili o aktivnosti Socialistične zveze za nadaljnji razvoj občine. To aktivnost bi naj krajevne organizacije izvajale preko sekcij, ki bi jih ustavljale za posebne probleme, da bi za njihovo reševanje lahko zainteresirale čim več občanov. Delu sekcij je bila posvečena posebna pozornost že v referatu predsednika občinskega odbora SZDL Rudija Rapla, več pa so o njihovem delu razpravljalci tudi delegati. Za delo sekcij pa bodo morali v boljši skrbeti tudi odbori krajevnih organizacij.

Mnogo pa so delegati razpravljalci tudi v vlogi Socialistične zveze pri ustvarjanju socialističnih odnosov med ljudmi. Tako so predvsem govorili o družbenem položaju žens in ugotavljali, da so žene kljub temu, da predstavljajo v kmetijstvu polovico zaposlenih, skoraj enako tudi v drugih službah, slabo zastopane v organih družbenega in delavskega upravljanja. V vodstvih organizacij in društev, kar kaže, da nujih družbeni položaj ni enak moškemu. Delegati so tudi poudarjali, da krajevne organizacije morale skrbeti tudi za to, da se državljanom ne bi dogajale

razne krivice in bile njihove zadave pristransko urejene.

Veliko pozornost so delegati posvetili tudi zborom volivcev, šolskim odborom in drugim samoupravnim organom. Poudarjali so, da morajo volivci biti širše seznanjeni o raznih problemih in dobivati tudi odgovore na svoja vprašanja in pobude ali zahteve, zlasti če te niso bile sprejeti, jim morajo biti pojasnjeni razlogi. Delegati so se tudi zavzemali, da bi naj Socialistična zveza bolj skrbela za idejnost pouka v naših šolah in za kulturno vzgojo ljudi. V ta namen so predlagali, da bi naj v novi perspektivni plan prisla gradnja kulturnega doma v Murski Soboti.

Na popoldanski skupni seji je pred zbranimi delegati, ki so izvolili tudi novi odbor občinske organizacije, govoril ljudski poslanec Boris Kocjančič. Tov. Boris Kocjančič je ugodno ocenil konferenco in ponudil, da je dala mnogo koristnih napotkov za nadaljnje delo Socialistične zveze in razvoj komune. Opozoril pa je zlasti na vlogo sekcij, na katere skušajo ponekod odbori krajevnih organizacij prevalebiti vse delo, kar pa ni v skladu z namenom sekcij in tudi ne njihovim delom.

Na sliki levo – S seje okrajnega odbora SZDL, člani plenuma med odmorom v razgovoru s tovaršem Kocjančičem

Zgoraj – V domu pionirjev in mladine v Murski Soboti

S konference občinske organizacije SZDL Beltinci POVECATI NARODNI DOHODEK

Pretekli petek so v Beltincih na občinski konferenci SZDL delegati občinske organizacije Socialistične zveze razpravljalni o delu Socialistične zveze in o nadalnjem gospodarskem razvoju občine v prihodnjem planskem obdobju. Konferenci so tudi prisostvovali ljudski poslanec Ivan Kreft kot delegat Glavnega odbora SZDLS, predsednik Franc Škoberne in član predsedstva Joško Slavič.

Pozornost delegatov je bila posvečena predvsem gospodarskim vprašanjem. Nekatere zelo težke gospodarske probleme je delegat prikazal tudi referat predsednika občinskega odbora SZDL Aleksandra Kutoša, obširno pa je stanje in razvoj raznih področij tako gospodarskih kakor ne-gospodarskih prikazalo tudi poročilo, ki so ga delegati prejeli več dni pred konferenco. Referat je predvsem opozoril na izredno težak gospodarski položaj, saj je narodni dohodek na občanu najnižji v Sloveniji in globoko pod okrajnim povprečjem. Zaradi tega je izredno težko ustvarjati potrebne sklope za investiranje nadaljnega gospodarskega razvoja, saj mora občina za redno delovanje dobivati celo dodatijo okrajnega ljudskega odbora. Referat predsednika je tudi opozoril, da se ob takem stanju vsljuje vprašanje, ali se naj občina priključi kakih gospodarsko bolj razviti ali pa z največjimi naporji prebrodi težave in postane gospodarsko aktivna. Delegati so se v razpravi zavzeli za drugo pot in to predvsem iz razloga, da tudi ostale občine v Pomurju niso v lahkem gospodarskem položaju.

Po mnenju delegatov bi naj v bodoči imeli prednosti gospodarske investicije, ki bi pa naj bili namenjeni predvsem ustanavljanju obratov večjih industrijskih podjetij izven občine. Že sedaj so možnosti za ustanovitev nekaterih takih obratov in sicer za predelavo. Zanj bi bobili strojno opremo, zgraditi bi pa bilo potrebo posloplje. Tudi v bodoči bi naj občina na tak način razvijala gospodarstvo.

Obširno so delegati razpravljalni tudi o kmetijstvu. Zaradi prenaseljenosti je namreč v zasebnem sektorju kmetijstva zelo težko uveljavljati mehanizacijo. Tudi v kooperaciji je prišlo do zastoja. Kmetijskim

TIŠINA — Predavanja, ki jih organizira občinski odbor SZDL, je bilo v petek tudi na Tišini. O zunanji in notranji politiki je predaval upravnik okrajne Ljudske univerze Ante Novak. Predavanja se je udeležilo okrog 200 ljudi, med njimi veliko mladine.

IZJEME NAJ NE BODO PRAVILO

Komentator tedenskih dogodkov je v hudi zagati, kako naj bi na tak skrenjenem prostoru, kot je za to odmerjen, razložil bralcem vse tisto najpomembnejše, kar se pač dogodi med tednom in tednom, med izidom ene in druge številke našega lista. V zadregi je, pa čeprav se hoče lotiti samo ene teme iz našega družbeno-političnega življenja, kajti če govorijo o eni zadavi, bi moral hkrati govoriti tudi o drugi, vsa dogajanja so pač med seboj zelo tesno prepletene.

V skupščinskih odborih, v zbornicah in strokovnih združenjih, sindikatih, so na primer minuli teden udeleženci razpravljalni o spremembah gospodarskega sistema. Pogostokrat se zgoditi, da v našem vsakdanjem pomenku razumemo pod spremembami gospodarskega sistema le družbeno delitev dohodka med podjetji in skupnostjo. V resnicici pa so te sprememb obsežnejše in je delitev dohodka le ena od sprememb. V ta sklop sprememb namreč velja šteti tudi vse tisto, kar bo spremenjeno oziroma kar je že spremenjene na področju zunanjetrgovinskega trgovanja, deviznega režima in kar bo spremenjene na področju bančno-kreditnega sistema. V nem samem našem komentarju seveda ni moč spregovoriti o vsem tem hkrati, zato tokrat nekaj besed prav

o novi, drugačni delitvi dohodka med podjetjem in družbo. Sprememb na tem področju so bile namreč predmet razprav Centralnega sveta sindikatov Jugoslavije in na skupščinskih odborih v prvih dneh minulega tedna.

Hiter razvoj jugoslovanskega gospodarstva in novi materialni pogoji omogočajo in ne samo omogočajo, temveč naravnost terjajo izpopolnjevanje metod na področju razdeljevanja dohodka. Utrditev in razvoj delavskega samoupravljanja in potreba, da naprej razvijamo družbene odnose, naravnost terjajo, da je razdelitev dohodka prilagojena takšnemu hitremu razvoju. Če ne bi upoštevali tega, bi z ostala razmerja v razdeljevanju zavirala nadaljnji, še hitrejši razvoj gospodarstva in družbenih odnosov. Ob upoštevanju teh dejstev je cilj nove razdelitev dohodka: krepitev vlogo proizvajalcev v podjetju kot samostojnega upravljalca družbenih sredstev za proizvodnjo. Zaradi tega velja odstranjevati vse ostanke mezdnih odnosov, odstranjevati vse tiste ovire, ki zmanjšujejo ta prizadevanja, ki zmanjšujejo spodbudnost novega sistema.

Predlagani mehanizem nove delitve dohodka je zasnovan na dveh obveznostih, in sicer:

- vsi proizvajalci, ki uporabljajo sredstva za pro-

izvodnjo, morajo imeti v načelu enake obveznosti; — določene obveznosti morajo obstajati za vsako vloženo delo.

To so hkrati tudi osnovni instrumenti nove predlagane razdelitve dohodka, instrumenti trajnejšega in načelnejšega pomena, vsi ostali pa so več ali manj dopolnilni.

Instrumenti, ki naj bi bili uveljavljeni ob koncu tega meseca, predvidevajo, naj bi kolективi gospodarskih organizacij za uporabljanje družbenih sredstev, plačevali 6-odstotne obresti. Zaradi določenih objektivnih pogojev bodo nekatere panoge za sedaj še uživate določene obveznosti. V delitev je uveden nov instrument, in sicer renta za tiste gospodarske organizacije, ki poslujejo ob izredno ugodnih naravnih pogojih. Vloga prometnega davača — doslej v dobroči meri fiskalni element — bo družbenica in naj v bodoči pomeri oblikovali obdavčitve za ekstra profite. Sedanji progresivni sistem obdavčevanja bo zamejnil proporcionalni sistem obdavčitve iz naslova prispevka federacije iz dohodka. Ta sicer, kot je rečeno, začasni instrument, predvideva, naj bi gospodarske organizacije odplačevalce od svojega dohodka v korist federacije in komun 15 odstotkov. Komune naj bi doble razen prispevka iz osebnega dohodka še sredstva

v višini 20 odstotkov od dohodka, ki ga bodo gospodarske organizacije porazdelile na skladno vloženo delo.

Ti in še nekateri drugi instrumenti jasno opozarjajo, da bo treba marsikje bolje gospodariti z vloženimi sredstvi, bolje izkorisciati stroje, še bolj pretehtati vsako nameravano investicijo itd.

Iz dosedanjih razprav, tako je bilo rečeno v skupščinskih odborih in na seji Centralnega sveta sindikatov Jugoslavije, pa je moč povzeti številne zahteve, naj bi še vnaprej uveljavljali vrsto izjem, recimo pri obdavčevanju osnovnih in obratnih sredstev, carinah in podobnem, ne samo za posemne panoge, temveč za posamezne podjetja. Takšne zahteve pa jemljejo predlagane razdelitve dohodka, sistemu njegove bistvene poti. Zato, je bilo rečeno, naj bi bilo v bodoči čim manj pooblastil, da lahko posamezni organi dovoljujejo razne izjeme, skratka naj bi bilo izjem čim manj in naj bi posamezne neenakomernosti uravnavali z ukrepi, izven sistema s proračunsko pomočjo nerazvitim področjem s tem, da bi urejali probleme na to način tudi pri posameznih panogah in podobno. V bodoči torej naj ne bo do izjeme pravilo, temveč res izjeme.

P. D.

pa bi se morale bolj zavzemati tudi krajevne organizacije Socialistične zveze, saj je bilo doslej opaziti, da so to prepuščale zadrugam.

Delegati so tudi razpravljalni o komunalni dejavnosti in organih družbenega samoupravljanja, med katerimi so zlasti plodno delali krajevni odbori, ki so s pomočjo dotege OBLLO v približnem znesku 3 milijone dinarjev opravili dela v vrednosti 19 milijonov dinarjev. Enako uspešni so bili tudi poravnalni sveti, saj jim je uspelo rešiti nekatere zelo zapletene sporne zadeve.

Kot v komisiji za gospodarstvo, je bila živahnata razprava tudi v drugi. Delegati so posvetili največ pozornosti uveljavljanju političnega vpliva krajevnih organizacij, oblikam dela, kulturno-prosvetnemu delu in drugim vprašanjem s področja ideološkega in političnega dela.

Kmetijske zadruge v naslednjih petih letih:

NAD 3 MILIJARDE GOSPODARSKIH IN KOMAJ 160 MILIJONOV NEGOSPODARSKIH INVESTICIJ

Kmetijske zadruge predvidevajo v prihodnjih petih letih blizu 3 milijarde 300 milijonov dinarjev investicij. Zlasti velika vlaganja predvidevajo v strojni park in gradnje gospodarskih objektov, nekoliko pre malo pa je upoštevana gradnja negospodarskih objektov.

Komisije za sestavo osnutev poteklih perspektivnih programov razvoja kmetijskih zadrug so skoraj povsod končale z delom. V večini zadrug so o njih razpravljalni že tudi upravni odbori in zadružni sveti. Kot kažejo ti osnutki, naj bi celotne investicijske naložbe kmetijskih zadrug v našem okraju znašale v prihodnjih petih letih 3 milijarde 300 milijonov dinarjev. Zlasti velika vlaganja so v tem obdobju predvidena za nove stroje, opremo in gradnjo gospodarskih objektov.

tem ko skoraj pri polovici zadrug teh sploh niso upoštevali. To je toliko bolj zaskrbljujoče, ker tudi na vseh vse bolj manjka primernih stanovanj ter ostalih objektov družbenega standarda, pri čemer bi more pogomati tudi kmetijske zadruge.

Nekatere zadruge pa so vendar dale tudi tovrstne investicijam primeren poudarek. Skoraj največ sredstev je namenila v ta namen kmetijska zadruga v Gornji Radgoni. Razen 4 družinskih stanovanj v Radgoni in Spodnji Ščavnici bo zgradila še novo tržnico. Največ stanovanj bodo zgradiče zadruge v Ljutomeru in na Razkriju. Zadruga v Verževju je namenila za stanovanja 19, zadruga Križevci pri Ljutomeru pa 24 milijon dinarjev. V Salovcih nameravajo zgraditi 3 stanovanja, podobno pa se pripravljajo tudi v Prosenjakovcih, kjer bodo adaptirali prostore v gradu. Manjša sredstva pa planirajo za stanovanja tudi zadruge Križevci v Prekmurju, Cankova, Tišina in še nekatere druge. Več zadrug, med njimi tu-

di zadruge Beltinci, Tišina in Kuzma, pa predvidevajo dokončno dograditev zadružnih domov. Kmetijska zadruga v Murski Soboti pa predvideva gradnjo zelenjavne trgovine in poslovnih prostorov.

Tako bodo tovrstne investicije znašale v najboljšem primeru le kakih 160 milijon dinarjev, kar je za sedanjih 38 zadrug malo. To je le okrog 50 stanovanj. In če pomislimo, da bo prišlo precej ljudi, zlasti še strokovnjakov, iz drugih krajev, je o tem vredno še nekoliko razmisli. Poleg tega pa gre tu še za ostale objekte družbenega standarda.

Agroservisus v Murski Soboti, kakor tudi v podjetjih Agrotehnični servis, tovarni mlečnega prahu, Smreki, Panonija, Mur, v Pomurskem tisku, in na

Predsednik republike Josip Broz Tito je dopisniku Tanjugu ob zločinskem umoru kongoškega predsednika med drugim izjavil: «Trdno sem prepričan, da je pomenila že sama izročitev Lumumbu v roke znanega krvnika Combeja premožen načrt, da Lumumbo ubijejo. Smrt Lumumbu je globoko pretresla nas vse, vse državljane naše dežele in z gnušom gledamo na metode, ki jih zdaj uporabljajo proti ljudstvu Konga, ki ne želi nič drugega, kakor da bi bilo samo gospodar v svoji hiši.»

Velika protestna zborovanja so bila tudi drugod — v Mariboru, Celju, Ljubljani, Beogradu. Delovni ljudje naše domovine so izrazili ogroženje nad zločinskim umorom zakonitega kongoškega predsednika Patrice Lumumbu in drugod.

V ospredju dejavnosti LT na SKŠ v Rakicanu je bila kmetijsko-tehnična vzgoja, kar je popolnoma razumljivo, saj so se člani s praktičnim uporabljajnjem v okviru te sekcije izpopolnjevali v svoji stroki in določili teoretični študij v šoli. Vsak član je tako pridelil osnove v upravljanju traktorja in delu s priključki

V OSREDJU TEHNIČNA VZGOJA

V ospredju dejavnosti LT na SKŠ v Rakicanu je bila kmetijsko-tehnična vzgoja, kar je popolnoma razumljivo, saj so se člani s praktičnim uporabljajnjem v okviru te sekcije izpopolnjevali v svoji stroki in določili teoretični študij v šoli. Vsak član je tako pridelil osnove v upravljanju traktorja in delu s priključki

lje bolj uveljavlja pri modernizaciji kmetijskega obrata pri KG Rakican.

Tudi avto-moto sekcija je bila izredno živahnata pri svojem delu. Organizirala je šoferski tečaj za voznike amaterje. Imeli so kar 62 tečajnikov, od katerih pa še seveda v tem kratkem času niso mogli biti vsi dovolj pripravljeni za izpitno preizkušnjo.

Tudi za foto in radio-amatersko delo je bilo veliko zanimanje, toda težave zaradi posmanjkanja sredstev, prostorov in dobrega tehničnega vodje so pripomogle k temu, da ustreza na tem področju ni bil zadovoljiv.

T. S.

TOMAZ PRI ORMOŽU — Kulturno-prosvetno društvo Ivan Cankar pri Tomažu pripravlja več odrskih del.

TIŠINA — Minulo nedeljo je tudi krajevni odbor SZDL na Tišini razpravljalni o predvideni pridružitvi tamkajšnje kmetijske zadruge z zadružo M. Sobote.

V soboto so na Tišini svečano zaključili šivilsko-prikeljvalni tečaj, katerega je obiskovalo 45 žens in deklet. Tečajnice so ob zaključku priredile razstavo izdelkov. Iste dne so imeli na Tišini še koncert Zvezde slepih, ki je bil dobro obiskan.

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE V OPEKARSKI INDUSTRIJI TEŽAVE ZARADI ODDALJENOSTI OBRAТОV

Kaže, da so v opekarski industriji prišli še nadalje glede izobraževanja na delovnem mestu. Že lani meseca decembra so organizirali za opekarni Radgona in Križevci pri Ljutomeru petdnevni seminar, ki se ga je udeležilo 12 tečajnikov.

GRAD — V dvorani zadružnega doma pri Gradu so v nedeljo gostovali Pohorski fantje s prireditvijo »101 minuta zabave«. Udeležba je bila dobra.

MARTJANCI — Prejšnjo nedeljo je mladinski aktiv v Martjancih uprizoril na domačem odrigu »Pričaranji ženin«. To je bila že druga predstava, s katero nameravajo gostovati še v okolici. Udeležba je bila zelo dobra.

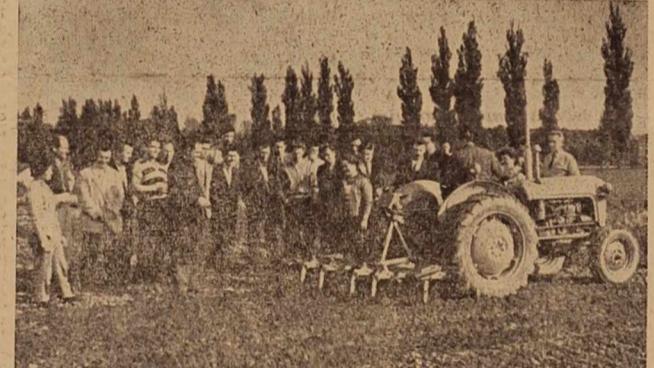
5. januarja so imeli pionirski in mladinski aktivni iz Martjancov in Noršinec šahovsko tekmovalje. Zmagali so gostje iz Noršinec.

Center za izobraževanje na delovnem mestu so že pokazali nekatere rezultate. Delavci v opekarskih kolektivih se zanimali za delovanje centra. Provečanje delovnih metod na posameznih delovnih mestih povzroča živahne razprave o tem, kako še izboljšati način dela.

Center za izobraževanje na delovnem mestih v opekarski industriji pa ima precejšnje težave zaradi oddaljenosti posameznih obratov. Vanjo so vključene vse opekarni in to Ljutomer, Križevci, Radgona, Puconci in Lendava. Ob tem je seveda nekoliko težje hitro izmenjati mnenja in ugotoviti instruktorjev v posameznih opekarnah.

Murska Sobota v torku zvečer — protestno zborovanje v kino dvorani

Praktične vaje slušateljev Srednje kmetijske šole Rakican so zanimive.

LUMUMBA UMOR JEN

URADNO POROČILO ČOMBEJEVIH OBLASTI □ UMOR, KI SO GA PРИПРАВILI V ELISABETHVILLU □ ZGODBA O BEGU NAJ BI PRIKRI LA ZLOČIN, KI SO GA IZVRŠILI ŽE POPREJ □ ŽIVLJENJEPIS LUMUMBE: ZGOVINĀ KONGOŠKEGA BO JA ZA NEODVISNOST

»Naj vam povem odkrito: če nas bodo ljudje obtožili, da smo ubili Lumumbo, bomo odgovorili: »Dokazite nam to! Osebno odrekam Združenim narodom pravico, da bi avzvili stališče o tem vprašanju.« Tako je dejal katanški notranji minister Munongo v ponedeljek popoldne novinarjem, ko jih je sporočil, da so »kmetje nekega plemena v neki vasi jugozahodne Katange« na begu ubili kongoškega premierja in njegova dva sodelavca — predsednika senata Okita in obrambnega ministra Mpola ter jih takoj pokopali.

Negotovost, ki je vladala dolge dni v svetu — od prevoza treh prvakov iz thysvillskih zaporov v Elisabethville do danes — je s tem pojasnjena. Mobutujev režim je izročil na smrt pretepenega zakonitega kongoškega predsednika skrajnemu separatistu in najbolj odkritemu poborniku belgijske vrtnitve v Kongo. Režim, ki prejema denar iz tujine, išče prostovoljce za »tujsko legendijo« in nabavlja orožje za boj proti enotam zakonite vlade v Stanleyville, je sledil priporočilom belgijskih svetovalcev in segel po sredstvu, s katerim so kolonialne sile svoj čas »reševali« neljuba vprašanja: ubil je svoje politične nasprotnike, zahrtnuto in strahopetno, nato pa si izmislił zgodbo o »nekakšnem pobegu« in likvidaciji nekje na vasi.

Ni čudo, če je zahrtniti zlonč močno odjeknil v svetu in naletel na proteste svetovne javnosti. Jugoslovanska vlada je poslala takoj protestno pismo predsedniku Varnostnega sveta!. Zločin se je zgodil ob nemih navzočnostih čet Združenih narodov, tistih čet, ki jih je zakoniti premier povabil v

Kongo z željo, da bi onemogočile belgijsko spletke in spletke od Belgijev podkupljenih domačih separatistov in avanturistov. Namesto da bi posredovalo in zaščitilo zakonite oblasti, so dovolile, da so se nasproti kongoške neodvisnosti in enotnosti oborožili in okreplili. Ko pa je pretela nevarnost, da bi Varnostni svet vendarle slednjič kaj ukrenil, so separatisti segli po — umoru.

Pokojni predsednik Lumumba se je rodil leta 1926 v kraju Sankuru v pokrajini Kasai v plemenu Baluba. Po končani osnovni šoli je naredil triletno šolo za poslovne uslužbe. Leta 1957 se je preselil v Stanleyville ter postal direktor neke trgovske družbe. Kmalu se je vključil v nacionalno gibanje za osvoboditev Konga. Leta 1958 je postal predsednik gibanja proti belgijskemu kolonializmu. Konci tega leta je sodeloval na vseafriški konferenci v Akri. Ko je leta 1959 zahteval od Belgijev priznanje neodvisnosti, so ga kolonialni oblasti obsoledile na šest mesec zapora. Slednjici so Belgiji februarja leta 1960 na konferenci »okrogle mize« izjavili, da bodo Kongu priznali 30. junija neodvisnost.

Na prvih volitvah, na katerih je sodelovalo 69 strank, je Lumumbovo nacionalno gibanje dobilo skupnega števila 137 poslanskih mest 41 sedežev. Kasavubujeva stranka Abako pa le 12.

Eden zadnjih posnetkov — Premier Lumumba z zvezanimi rokami na hrbtni, ko so ga ujeli Mobutujevi vojaki.

Nato se prično težave nove republike. Belgiji nočajo iz dežele, ki predstavljajo Combe pa z njihovo pomokojo in prigovaranjem razglasili neodvisnost Katange. Nato sledi zasedanje VS, v Kongo pridejo prve enote OZN, toda te ne izvajajo določb VS.

Na prvih volitvah, na katerih je sodelovalo 69 strank, je Lumumbovo nacionalno gibanje dobilo skupnega števila 137 poslanskih mest 41 sedežev. Kasavubujeva stranka Abako pa le 12. Nato se prično težave nove republike. Belgiji nočajo iz dežele, ki predstavljajo Combe pa z njihovo pomokojo in prigovaranjem razglasili neodvisnost Katange. Nato sledi zasedanje VS, v Kongo pridejo prve enote OZN, toda te ne izvajajo določb VS.

In prav v tem predstavlja prvi kričeči dejanje proti ustaljenim mednarodnim navadam in dogovorom, podobno kakor zaustavljanje tujih ladij na odprtem morju. Kaže, da v Parizu namerno posegajo po teh dejanjih. V primeru majhnih držav se, kot kaže, skrivajo za svojo »veličino«. Toda kako si lahko zamišljamo tak postopek v zvezi s SZ, s priznano velesilo v vseh ozirih? Ali ni to namerno netenje napetosti tudi tam,

kjer je ne bi bilo treba? Ali gre za odkrito negodovanje, ker pred kratkim osvobojeni narodi na črnom kontinentu sprejemajo v svojo sredo najmočnejšega predstavnika Vzhoda? In slednjic: ali niso v Parizu krivi, če izgubljajo simpatije na oni celini, kjer so v času nemotenega kolonialnega režima gospodarili po svoje, kot brezrčni kolonizatorji?

Moskva zahteva poštano opravičilo in poročilo o tem, kako so kaznovali krivca. S tem se strinja tudi poštena mednarodna javnost. Gusalstvo ostane gusalstvo, četudi jo izvajajo »olikani« Francozi...

13. septembra je polkovnik M.

Obisk prijateljem

obisk prijateljem

V torek je predsednik Tito na »Galebu« krenil na prijateljski obisk nekaterim afriškim deželam — Gani, Togu, Liberiji, Gvineji, Maroku in Tunisu ter ZAR. Z ladjo, ki je postala že neke vrste simbol prijateljske misije jugoslovenskega predsednika, bodo potovale tudi lepe želje vseh jugoslovenskih narodov, da bi bili obiski in razgovori, ki jih bo imel z državniki pred nedavnim osovobojenih afriških narodov, čim plodnejši.

Visoki obisk odraža težnje jugoslovenskih narodov, da bi razvila čim tesnejše in konstruktivnejše sodelovanje med državami, obenem pa tudi odraz prepričanja, da so neposredni, osebni stiki najdogovornejši državnikov velikega pomena, da bi te smotre dosegli. Če k temu dodamo še to, da je večina dežel, ki jih bo jugoslovanski predsednik obiskal, še na pričetku neodvisnega življenja, potem je srečanje s tamkajšnjimi državniki še toliko pomembnejše.

Jugoslovanski predsednik ne prihaja na afriška tla kot nepoznani gost. Jugoslavija je s svojo vsakdanjo politiko dokazala, kakšno mora biti sodelovanje med različnimi državami sveta in na čem mora temeljiti. Ideje miroljubnega sožitja postajajo v jugoslovenski

praksi resnica, o kateri se lahko vsi prepričajo. Predstavniki neodvisnih dežel so lahko na vseh mednarodnih srečanjih, posebno pa še v OZN, začutili, da imajo v naši državi resnično, odkritega prijatelja v pobornika.

Toda pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da so afriški narodi tudi seznanjeni z jugoslovenskim bojem za neodvisnost, z jugoslovenskim bojem, z dediščino preteklosti (zaostalostjo in bedo) in z bojem za čimhitrejši dvig življenjske ravni. Tato ni zgolj naključje, da marsikje s uspehom uporablja jugoslovenske izkušnje. Naša dežela je tudi vedno pripravljena nuditi zaostalim afriškim deželam gospodarsko in tehnično pomoč, kolikor ji je to mogoče.

Posebno vlogo pri jugoslovenskemu zbljanju z afriškim svetom igra resnica, da jugoslovensko politiko ne obremenjuje blokovska ihta in da torej povsod nastopa s svojim, lastnim mnenjem brez kakršne koli blokovske primes. Ta tako politiko se je odločila večina zares neodvisnih afriških dežel, ker najbolj ustreza njihovim nacionalnim interesom. V takem ozračju ni težko najti skupen jezik za vse, kar se nanaša na zunanjopolitično in na medsebojno sodelovanje.

OD TEDNA DO TEDNA

Program treh točk

Washington — Predsednik ZDA Kennedy je, kot trde dobro obveščeni viri, izdelal poseben načrt za zboljšanje odnosov s Sovjetsko zvezo. To naj bi dosegel v treh etapah. Najprej naj bi dosegel »oznake spodbostenosti« v medsebojnih odnosih. Zatem bi se dogovoril o kongoškem in laoškem vprašanju in nekaterih drugih prečnih problemih (razorozitev, odnos s Vzhod-Zahod). Tretje obdobje bi v bistvu predstavljalo pogovori na »najvišji ravni« s Hruščevom in drugimi predsedniki držav.

Državljanska vojna na pohodu

Elisabethville — Posebni odposlanec glavnega tajnika OZN Hammarskjöld. Dajal, je v posnem pismu opozoril na nevarnost državljanske vojne v Kongu. Enote secesionista Combeja so se danes vzdružile v severnem kabinetom, ki so jih zavzete, čete osrednje kongoške vlade iz Stanleyville. Katanška vlada je razen tega zagrozila, da bo napadla tudi enote OZN, če bi skušale kakor koli posredovati.

Jugoslavija na mednarodnih veleseminih

Bograd — Jugoslavija bo letos sodelovala na 16 mednarodnih veleseminih: v Leipzigu, Budimpešti, Poznanju, Brnu, Milanu, Casablanci, Göteborgu, Chicagu, Izmiru, Damasku, Solunu, Dunaju, New Delhiju, Bariju, Kairu in

Kolnu. Razen tega bo naša država priredila samostojne jugoslovenske gospodarske razstave v Sao Paulo (Brazilija), Konakriju (Gvineja), Akri (Gana) in Kartumu (Sudan) ter stalno razstavo naše blaga v New Yorku.

Razstave naših podjetij na mednarodnih sejmih in samostojne razstave v tujini bo organiziral Zavod za gospodarsko propagando v tujini Zvezne zunanjetrogovinske zbornice.

Pritisk zoper Salazarja

Lisbona — Nedavno akcijo treh opozicijskih prvakov Portugalske, naj predsednik Tomas zamenja sedanji Salazarjev diktatorski režim z novim kabinetom, je podprlo še 70 osebnosti, ki so v nedeljo poslale podobno zahtevo predsedniku. Opozicija na Portugalskem se zavzema za jamstvo demokratičnih svoboščin, o katerih govorji ustava.

Te v podobne zahteve so preplašile Salazarjeve pristaše. K temu je treba dodati še znano afero z ladjo »Santa Maria« ter upore v koloniji Angoli. Tu je pred dnevi skupina oboroženih upornikov ponovno napadla zapor, v katerem so politični zaporniki. Na drugi strani z letaki razglasajo nove uporniške akcije po vsej koloniji.

GUSAR V OBLAKIH

Nobena skrivnost ni, da francoske bojne ladje zaustavljajo tuje ladje na odprttem morju v nekakšnem »prirojenem strahu«, da ne bi »prevažale vojaškega materiala« — za Alžir. To se je dogodilo, do slej že tudi s tremi jugoslovanskimi ladji. Vsi protesti so ostali zmanj. Francosko veljstvo je gluho za vse mednarodne norme...

Breznev — tarča piratov

Pred dnevi — bilo je 9. februarja — je francoski lovec izstrelil dva strela na sovjetsko civilno letalo »IL-18«, s katerim je potoval v Maroko na prijateljski obisk predsednik Prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Brežnev s svojimi sodelavci. Sovjetska vlada je ob pravem času sporočila to pot Parizu, toda tu so v duhu neprestanih provokacij našli notranji razlog in uprizorili mednarodni škandal, kakršnega le redko pomni moderna zgodovina.

Na prvi sovjetski protest zaradi takega gusalstva dejanja so v Parizu odgovorili, da se letalo ni držalo napovedane smeri. Trde tudi, da je francoski lovec samo izstrelil dva strela v opozorilo, potem ko v sovjetskem letalu niso odgovorili na njegove brzjavne pozive. Kakor da bi šlo za kakršno koli drugo letalo, a ne za letalo osebe, ki predstavlja pogačarja sovjetske države?

Nič čudnega ni, če je sovjetsko zunanjé ministrstvo primerno odgovorilo na to »opravici« in »pojasnjevanje«. Ne nameravamo, navesti celotne protestne note, temveč samo njen del. Kdo je dal Franciji pravico, da se ukvarja z »identificiranjem« letal drugih dežel, če late v zračenem prostoru nad odprtim morjem? Splošne mednarodne norme dopuščajo svobodne polete v zračnem prostoru nad odprtim morjem. Nihče ne

ČOMBEJEV POLKOVNIK

PARISKA ULICA CAMBON 29-SEDEŽ ZA KUPOVANJE FRANCOZOV V KATANŠKO TUJSKO LEGIJO □ ZA RADI PROTESTA FRANCOSKE JAVNOSTI PREPOVEDANO NADALJNE NOVAČENJE □ 20.000 BELGIJSKIH FRANKOV IN 200.000 STARIH FRANCOSKIH FRANKOV ZA NAGRADO

V Parizu deluje že nekaj časa »tajno« središče, v katerem novačijo prostovoljce za tujsko legijo v Katanangi, podobno kakor v Belgiji, v ZDA in se marsikje drugje. Pred nedavnim je predsednik separatistične katanške vlade Čcombe imenoval francoskega upokojenega padalskega generala Trinquierja za poveljnika te legije in sploh za poveljnika katanške vojske. Pri tem je bržkone računal na njegovo bogato kolonialno preteklost. General se je namreč »odlikoval« v času indokitajske vojske in pozneje v Alžiru in ima torej precej »izkušenj« ter »ugleda« pri zatiranju tistih, ki žele resnično svobodo in neodvisnost.

Francoska vlada je te dni novačenje sicer prepovedala, sklicujoč se na ustavo, toda središče bo po vsej verjetnosti svoje delo opravljalo tudi naprej, seveda v ilegalni obliki. In kje je to središče v Parizu? Dopisnica »Vjesnika« D. Janečkovič piše o tem naslednje: »V bližini ministristva za mornarico, nekaj korakov za ostanom in povsem blizu predsedstva republike, približno kažih 500 m zračne črte, naleži na ulico Cambon. Na ulico Josepha Cambona, pravnik, morda pa tudi na ulico bratov Cambon, Paula in Josepha, nekdanjih francoskih diplomata. Vseeno! Vsi trije so že napomirjeni duša poleti proti nebi!«

Dopisnico je pri vsem tem zanimala samo določena hiša s številko 29 in tudi vse tisto, kar se skrivalo v tem nadstropju. Tu so pod razbojeno Combejevo sliko napisali: »Kitoči katanške himne, ki se prične takole:

»Katanška zastava, krasen simbol, vesela plapljaj nad našo republiko! Naj duh pred teboj se odreže bridkosti, naši pomirjeni duša poleti proti nebi!«

Znamenja, le blesče se stopnišče, čisti zidovi, preproge in zelenje... Vendar sem pozvonila in vstopila.

Sole v prvem nadstropju sem našla napis: »Obvestila. Slišala sem razgovor v francoščini. Ne morem

središču Pariza, novačni francoski padalski polkovnik Trinquier je tiste, ki so ga plačali in poslali karov poveljnika Combejeve armade, da bi svoje dolgoletne indokitajške in alžirske izkušnje prenesel — za belgijsko »Union Minière« in na banko »Rothschild«...«

Jih tako pregleda francoski zdravnik, polkovnik, špecialist za tropne bolezni.

Potem ko jih preizkusijo v vojaških velečinah in znanju, odhaja spremni streliči in izurjeni psihohanalitični kolonialni vojska v Elisabetville — Combeju v pomoč! Po vseh iz nekaterih francoskih časnikov je že kakih sto francoskih rezervnih častnikov — skrajnih desničarjev — že odpotovalo v Katanang. Več francoskih podčastnikov in vojakov drugih nacionalnosti iz emigrantskih skupin je že odšlo iz Pariza v Južno Katanang, kjer so taborišča za urejene Combejeve vojske.

»Nek francoski novinar je vstopil v hišo št. 29 istega dne kakor jaz in se predstavljal za prostovoljca samo zato, da bi lahko opisal način na katerem je Trinquier središče.« Pisje dopisnika. »Meni je bilo dovolj, kar sem slišala, ko sem se vzemnila po stopnicah in stala pred prostorno predstobno, kjer je bilo kakih deset hodočasnikov. Čakali so v vrsti s krovom in svojo osebno opremo.«

Nek francoski novinar je izrazil razgovor o bodočem zaslugu. Vsak vojak prejme nekaj ur pred tem, preden se vrka, 20.000 belgijskih frankov in 200.000 starih francoskih frankov nagrade. Ko prispe na določeno mesto, znaša njegova meseca plača 150.000 frankov. Na redniki prejme 180.000, podporočnik 200.000...

V hipu, ko je eden novičnik božičnih legionarjev sporol, da je treba podpisati vojaško obveznost za pet let, je nastala živahn razprava. Zatem sta dva zapustila karjera čakanja ter pohitela po stopnicah na ulico...

</div

LJUDJE IN NAČRTI

Na Apaškem polju je povojni čas prinesel kopico sprememb. Življenje in delo v tem severozahodnem predelu Pomurja je ljudi iz tako različnih krajev Slovenije, ki so se tu naselili, povezal v enoto, iz katere ječuti skupne cilje za lepo bodočnost. Pogovor z nekaterimi ljudmi naš je že temo močno prepirčal.

Zimo izkoristijo za vrsto koristnih in prijetnih stvari. Tako je tudi prav. Poleti za kaj takega ni časa. Takrat je treba zgodaj vstati in iti na polja in travnike. Zdaj pa je dovolj časa za seminarje in tečaje, pa tudi lepo urejena kinodvorana je navadno vedno polna obiskovalcev. Večkrat zavirijo tudi kakšen film za solarje osnovne sole. Pred kakim sturmajstremi dnevi so kupili magnetofon, ki ga že s pridom uporabljajo. Kupili pa bodo tudi televizor. Celo dva. Enega bo kupila DPD »Svoboda« Apače, drugega osnovna šola. In še to: mladina tudi rada za haja v prostore domačega društva »Partizan«.

SZDL 90 ODST. PREBIVALCEV

Te splošne ugotovitve so mi dale napotilo za razgovor s predsednikom krajevnega odbora SZDL Ivanom Lesjakom in z nekaterimi drugimi vaščani o bodočem razvoju Apač v sosednjih vasi. Obširen program bodočega perspektivnega razvoja bo moč uspešno realizirati le s skupnimi pripravljajem in z najširšim sodelovanjem vseh članov SZDL in ostalih. V bodočih petih letih bodo vključili v članstvo 90 odst. vseh prebivalcev teh krajev. DPD »Svoboda« Apače, ki je gotovo eno najboljših društev daleč naokrog, bo tudi letos in v prihodnjih letih delovalo v sekcijskih.

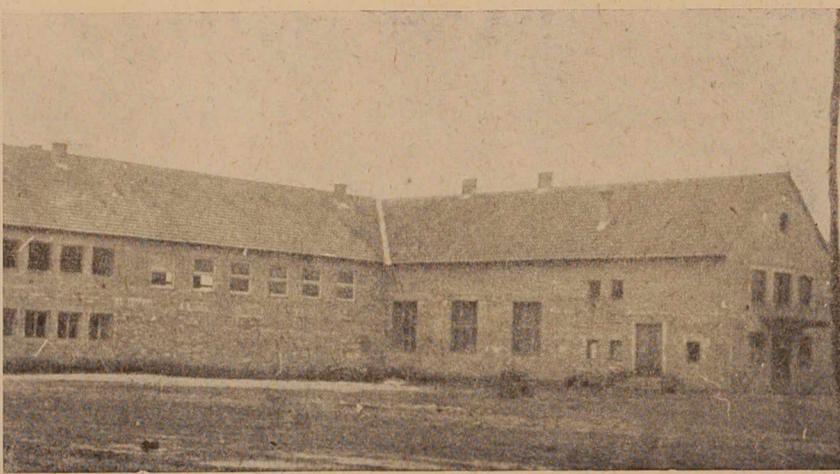
V ČRNCIH »RDEČI KOTIČEK« IN OTROŠKO ZAVETIŠČE

V Črncih nameravajo že letos ustanoviti dramsko skupino in urediti »Rdeči kotiček«, ki naj bi bil center kulturnega, družbenega in družabnega življenja. V okviru »Rdečega kotička« bodo osnovali tudi knjižnico s čitalnico in kupili televizijski aparat. V tem kraju nameravajo urediti tudi dvorano za potrebe tamkajšnjih družbenih organizacij. Se in še imajo v načrtu. Če bo dovolj sredstev, bodo morda že letos začeli tudi s šivilsko-prikrevalnim tečajem.

Pozabili niso tudi na otroški vrtec v Črncih. V novoustanovljenem vrtecu bodo naši varno zavetišče predšolski malčki, njihove mamice pa se bodo lahko zaposlile, saj na delovišču v Črncih primanjkuje delovne sile. Otroško zavetišče naj bi odprli že letos. Otroci naj bi bili v zavetišču ves čas dela njihovih staršev, ne glede na letni čas in šolske počitnice.

NAJVEČJA ZELJA: VODOVOD IN KOPALIŠČE

Skupna želja prebivalcev Apač in bližnjih vasi je vodovod, ki bi ga naj speljali s Plitvičkega vrha. Jarke za vodovod so ljudje pripravljivale skopati s prostovoljnimi delom. Prav tako bi sodelovali pri polaganju cevi. Vendar se zavedajo, da bo to premalo, zato pričakujejo finančno podprtje občine. V prihodnjih petih letih naj bi tudi končali z že začetimi deli na letnem kopališču v črnskem gradu pa nameravajo urediti zimsko kopališče. Tu sicer že obstaja takšno kopališče in z manjšimi sredstvi bi se dalo popraviti in urediti tako, da bi bilo dostopno vsemu okoliškemu prebivalstvu.

Nova dvorana v Apačah

in odvajalnih naprav. Že letos in prihodnje leta cestna razsvetljava ne zadovoljuje več. Zamensali jo bodo s sodobnejšo in bolj ekonomično neonsko razsvetljavo.

Ceprav v Apačah elektrika ni nezdana stvar, saj jim s pridom služi že vrsto let, liudje v vasi Grabe. Pogled in v delu Konjišča ob Muri se nimajo električne napeljave. V teh vseh delih, kakor so mi povedali, dobili elektriko z letos.

STANOVANJSKA STISKA TUDI V APACAH

Naraščajoče potrebe narekujejo gradnjo stanovanj tudi v Apačah. Do leta 1964 bodo morali tu zgraditi vsaj dva stanovanjska bloka, prav tako pa enega v Črncih. V enem izmed blokov bodo uredili brivnico, ki jo v Apačah zelo pogrešajo, v drugem pa pralnicu in šivalnico. Z ustanovitvijo pralnice in šivalnice bodo za apško gospodinjstvo nastopili lepši časi. Veseli je bo pa zlasti tista žene, ki so zaposlene, posluževali pa se jih bodo tudi one, ki se še nameravajo zaposlit.

Vse to nam je dovolj velik dokaz, da v Apačah nočijo zaostati za splošnim razvojem pri nas. Sestavili so obširen program za novo petletno obdobje. Vnema in želje prebivalstva po boljši in lepši ureditvi svojega kraja pa nam tudi dovolj zgornovo priča, da bodo s skupnimi močmi kos začasnega obrata družbene prehrane.

R. Jaušovec

SEJA OBLO

Gornja Radgona

Na seji obeh zborov ObLO Gornja Radgona prejšnji četrtek, so odborniki najprej poslušali poročilo o delu upravnih organov ObLO v preteklem letu, nakar so po končani razpravi po poročilu izvili nove člane nekaterih svetov občinskega ljudskega odbora in imenovali člane občinske popisne komisije za popis prebivalstva. Imenovali so tudi nove člane v šolski odbor gimnazije in učiteljišča v Murski Soboti, vajenske šole v Gornji Radgoni in člane v upravnem odboru Zavoda za vodno gospodarstvo za porečje Mure.

Po končani skupni seji so odborniki ObLO Gornja Radgona na ločenih sejah razpravljali o dopolnilnem proračunskem prispevku iz osebnih dodkov ter sklepali o predlogu ustanovitve Muzejske zbirke v Gornji Radgoni. Na ločenih sejah so razpravljali tudi o nekaterih garancijah in o premožensko-pravnih zadevah.

NOVA SKLADIŠČA IN HLEVI NA CANKOVI

V zadružni na Cankovi bodo dali v prihodnjih letih precejšen poudarek razvoju živinoreje. Za sedaj gradijo hlev za 100 glav goveda, v najetih hlevih pa imajo 44 glav goveje živine, odkupiti nameravajo še nekatere neizkoriscene gospodarske objekte. V teh bodo razen skladišč in garaž uredili tudi hleva.

-ko

Seja Občinskega ljudskega odbora v Ljutomeru

DOSLEDNEJŠE IZVAJANJE ODLOKOV

Na zadnji seji Občinskega ljudskega odbora v Ljutomeru se je po poročilih veterinarske, kmetijske in gradbene inšpekcijske razvila živahna razprava. Odborniki obeh zborov pa so z zanimanjem spremljali tudi poročilo o melioraciji Ščavnische doline.

V poročilu kmetijske inšpekcijske so nakazali potrebo po polnopravilnem izvajanju odlokov o agrotehničnem minimumu ter navedli primer, da so jeseni zasejali v občini v skladu s predpisi le 32 hektarov pšenice, medtem ko je bilo predvidenih nad 50 hektarov. Med drugim pa so tudi poudarili, naj pričnejo zadruge pravočasno skropiti sadno dreve.

Veterinar Gregor Jakelj, ki je poročal o delu veterinarske inšpekcijske, je poudaril, da je v prvi vrsti potreben urediti zadružne odkupne centre v Radoslavcih, Cezanjevcih in na Razkrizki, kjer odkupujejo živino skoraj na cesti. Z oziroma na bolezni pri živini, ki se še pogosto pojavljajo, pa je predlagal več preventivnega veterinarskega dela. V poročilu gradbene inšpekcijske je bilo rečeno, da so lani v ljutomerski občini izdali 132 gradbenih dovoljenj. Glede na predvidene gradnje v prihodnjih letih, so nakazali potrebo po utrditvi Gradbenega podjetja »Remont« v Ljutomeru, ki bo moral poštovati vsečjo pozornost organiz-

Z občnega zbera DPD Svoboda Radenci

Slatinsko podjetje bo pomagalo

DPD Svoboda v Radencih so med najmočnejše v radgonski občini, vendar so, kljub temu, da šteje društvo 331 članov, na nedavnem občinem zboru ugotavljali, da je v vrstah Svobode vse premalo aktivnih članov. Izmed sekcij je bil v lanskem letu najbolj delaven mešani pevski zbor, ki je sodeloval pri vseh proslavah. Zdravilišče je kupilo zboru nove kroje. Uspešno je delovala tudi knjižnica, ki je nabavila med drugim tudi nekaj novih

knjig. Dramatski odsek Svobode je uprizoril v preteklem letu komedijo »Dobrodošla miss Agata«.

Delovanje društva otežkoča pomanjkanje dvoran. S tem vprašanjem se v Radencih ukvarjajo že nekaj let. Ker društvo ne zmore toliko sredstev, da bi uredilo zadružno dvorano, je priskočilo na pomoč zdravilišče, ki bo še letos dalno na razpolago toliko sredstev, da bodo dvorano dokončno uredili. V njo bodo prenestili tudi kino. Ika

v Gornji Radgoni. Nadalje so razpravljali tudi o gradnji zdravstveno-kulturnega doma. Letos nameravajo narediti z lastnimi sredstvi 80 do 100 tisoč zidne opeke. Poleg tega pa bi izvedli še akcijo za zbiranje gradbenega lesa.

BORECI — Ker hodijo učenci iz Borejc v šolo na Tišino, so na zboru volivcev sklenili, da bodo s prostovoljnimi delom prispevali pri gradnji nove osmiletke na Tišini. Doslej so že opravili okrog 400 prostovoljnih delovnih ur za pripravo zemlje za zidno opeko. **KRAJNA** — Aktiv LMS iz

MED MLADINO ZANIMANJE ZA DELOVNE AKCIJE

V zadnjih treh letih se je iz Pomurja udeležilo zvezne delovne akcije na cesti Bratstva in enotnosti od Ljubljane do Devdjevja okrog 1300 mladincov in mladink in to v desetih samostojnih brigadah in štirih kombiniranih brigadah z drugimi okraji iz Slovenije.

Tudi letos je med pomursko mladino veliko zanimanje za delovne akcije. Prav posebej se mladina zanima za specialno mladinsko delovno brigado.

Letos bodo iz Pomurja še štiri brigade na zvezno mladinsko akcijo in to dve specjalni. Občinski komiteji že zbirajo brigadirje, mladinski aktivisti pa razpravljajo ter zbirajo najboljše mladince, ki se bodo letos udeležili delovnih akcij.

Vsa leta je bil največji problem dobiti dober vzgojni kadar in brigadir. Tako bo do 10. marca v Murski Soboti seminar za vodstveni kader v brigadah.

Poleg zvezne in republike akcije se je mladina pridno u-

VESTI

Mladina na Janževem vrhu je zimske dneve dobro izkoristila. Naštudirala je veseloigr »Micka premisli si«. V nedeljo so igro uprizorili na domačem odru. Z igro nameravajo gostovati še v sosednjih vashih.

Mladina na Kapeli je letos poživila delo aktivov. Posebno delavna je folklorna skupina, ki je v zadnjem času naštudirala nekaj narodnih plesov. Tako so priredili v nedeljo »Večer folklora«. Uspešen nastop je mladino se bolj vzpodbudil k intenzivnemu delu. Zato je dramska skupina že začela pripravljati dve veseli enodejanki.

Nabiralna akcija za alžirske otroke, ki je bila zaključena prvega februarja, je v Pomurju dobro potekala. Pionirji so zbrali in odpolili 622.900 dinarjev. Največ - 270.000 dinarjev - so zbrali v soboški občini.

Občinski komite LMS v Gornji Radgoni namerava prirediti v Tednu mladosti javno mladinsko oddajo, ki bo posvečena obletnici revolucije. Mladina bo na javni oddaji tekmovala v spoznavanju domačega kraja ter sodelovanju domačih krajev ▶ NOV. Oddaja bo imela dva dela: »Spoznavaj svoj kraj v revoluciji« ter »Pokaži, kaj znaš«.

V radgonski občini je letos med mladino nekoliko manjše zanimanje za kmetijsko-gospodarske šole. Od šest nameravanih šol deluje le ena in to v Stogovcih. Solo obiskuje 21 mladincev in mladink. Pouč na kmetijsko-gospodarski šoli se je pričel že meseca novembra. Mladina obiskuje solo dvakrat tedensko. Za zaključek pouka pripravljajo manjšo prireditev.

Na nedavni seji Združenja šoferjev in avtomehanikov ▶ NOV. Soboti so sklenili, da bo letosna okrajna prireditev ob Dnevu šoferjev v Gornji Radgoni in to ob priložnosti otvoritev nove avtobusne postaje.

Rakičanska mladina je priredila pretekli petek za bolnike soboške bolnišnice Veseli večer. To je bila že tretja podobna prireditev.

V Gornji Radgoni deluje mladinska politična šola, v katero se je vpisalo 36 mladincov. Solo obiskuje le 17 mladincov, to zato, ker je medtem organizirala nekatero tečaje tudi Ljudska univerza, ki jih obiskuje tudi mladina. Sest mladincov iz Crnega pa je moral šolo opustiti zato, ker nimajo primerne prevozne sredstva.

Dolgoletna želja vaščanov Apaškega polja, da dobijo zeleno ambulanto, se je v prejšnjem tednu vendarle uresničila. Zeleno ambulanto deluje dvakrat tedensko, zobozdravnik pa prihaja iz Gornje Radgone. Do zdaj so namreč morali prebivalci Apač in okoliških vasi hoditi k zobozdravniku v Gornjo Radgone, pri tem pa so zaradi prevelike oddaljenosti izgubili mnogo časa.

S prvim januarjem 1961 je v Apačah začela delovati pravna posvetovalnica, v kateri dajejo pravne nasvete prebivalcem Apaškega polja. Pravna posvetovalnica deluje vsako nedeljo. V kratkem bodo pravno posvetovalnico odprli tudi v Črncih.

Tudi mladina v Apačah, Segovcih, Mahovcih in Črncih je zelo aktivna. Poleg ostalega se izobražuje na predavanjih, ki sta jih na pobudo občinskega odbora RK Gor. Radgona organizirali Mira Lesjak in Dragica Kuti. S predavanji so začeli že v sredini decembra lani, končali pa bodo konec februarja. Svoji so izbarne tako, da so z mladega človeka res zanimive in privlačne. Naj omenimo med njimi samo nekaj najvažnejših: priprava za zakonsko življenje, spolna vzgoja in kontracepcija, nega bolnika in dojenčka, osebna higiena, prehrana in gospodinjstvo. Predavajo dr. Lojze Toplak, med. sestra Marjeta Kapun, babica Marjana Vidonja in učiteljica Zdenka Slamšek ter Marija Hafner. Predavanja obiskuje okrog 25 mladincov in mladincov.

Na Apaškem polju je okrog 20 mlajših članov ZK. Prejšnji četrtek so začeli z organiziranim študijem v Črncih, ki bo trajal vse do konca meseca marca. Program študija obsegajo snov iz zgodovine KPJ, o vlogi ZK danes, o vlogi delavskega razreda pri preobrazbi družbe, o materialističnem pojmovanju sveta itd. Predavajo predavatelji iz Apač in Gornje Radgone.

DPD »Svoboda« Apače si je na občnem zboru zadnjega januarja zastavila obširen program dela za novo sezono. Dramska sekacija v Apačah bo letos uprizorila dve igri. Prav tako nameravata dramski sekciji v Črncih in Segovcih naštudirati po eno igro. V Apačah bodo letos organizirali še pevski koncert, prireditev »Pokaži, kaj znaš«, predavanje o glasbi in literaturi. Sodelovali bodo tudi na proslavi 20-letnice vstaje v Apačah in na okrajni proslavi. Apaška Svoboda se zavzema tudi za dokončno ureditev održa v garderober v dvorani in za preureditve kino dvorane za kinemajskopske filme ter ureditev parka pred domom Svobode.

-rj-

V KRATKEM PO POMURJU

MARTJANCI — Pred nekaj dnevi je bilo v Tešanovcih predavanje o zunanjih in notranjih politiki. Predvidevalo pa v bodoče izvesti še zdravstvena predavanja. Predavalni bodo zdravnikti Zdravstvene postaje Martjanci.

DOBROVNIK — Minuli teden je Kmetijska zadruga »Brazda« Dobrovnik dala na razpolago svoje traktorje za prevoz

Radiotelevizija - Ljubljana od 19. do 25. februar

NEDELJA

8.00 Mladinska radijska igra - Nikolaj Nosov: Dogodivščine Nekajka in njegovih tovarišev; 9.00 Iz abinskih skladov za otroke; 10.00 Se pomnite, tovariši... Jože Stok: Zločin raztrganega Lesjaka; 10.30 Poje Invalidska pesvki zbor p. v. Radovana Gobca; 11.30 Nekajka reportaža; 13.30 Za našo vas; 14.15 Naši poslušalci cestitajo in pozdravljajo; 15.30 Kar radi poslušate; 16.00 Humoreska tega teda - Dorothy Parker: Kar je, je; 16.20 Iz operetnega sveta; 16.40 Peši so jih mati moja; 17.00 Zabavni ansambl; 17.20 Carl Maria Weber: Concertino za klarinet in orkester; 17.30 Radijska igra - William Shakespeare: Vihar; 18.18 L. van Beethoven: Sonata appassionata; 18.40 Poskocene polke in valčki; 20.05 Izberite melodijo tedna; 20.50 Plesni orkester Nelson Riddle; 21.00 Obitisk pri muzikologu dr. Dragotinu Cvetku; 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku; 23.05 Nočni komorni koncert.

PONEDELJEK

8.00 Porocila; 8.05 Simfonična matinica; 8.40 Zvočna mavrica; 9.00 Naš podlistek - S. Maughan: Srečna zakonca-I.; 9.20 Od arje do arje; 10.15 Melodija za melodijsko; 10.40 Poje moški zbor iz Sentvida v Podljuni, vodi Honzec Kežar; 11.00 Po svetu jazzu (ponovitev) Jazz pod drobnogledom-II.; 11.30 Za otroke; 12.00 Pet najst mičut z Vaškim kvintetom v pecvi; 12.15 Radijska kmečka univerza - ing. Dušan Terčelj: Vino v luči najnovješih znanstvenih izsledkov; 12.45 Danilo Švara: Suita za violino in klavir; 13.30 Joseph Haydn: Koncert za čembalo in orkester v D-duru; 13.50 Iz filmov in glasbenih revij; 14.15 Jugoslovanske radijske postaje pozdravljajo slovenske poslušalce - Radio Skopje; 15.40 Naši popotniki na tujem - Miroslav Košuta: Sol y sombra (Beliske s potovanja po Španiji); 16.00 Popoldanski koncert operne glasbe; 17.15 Soferjem na poti; 18.00 Sportni tečnik; 18.15 Iz skladateljske skupine Vilka Ukmarija; 18.50 Clovek in zdravje; 20.00 Glasbeni varieté; 20.45 Kulturna tribuna; 21.00-23.00 Simfonični koncert Orkestra Slovenske filharmonije; 23.05 Iz naših studiov; 23.55 Prijeten počitek!

TOREK

8.00 Porocila; 8.05 Izberite melodijo tedna; 8.45 Zabavni orkester Alfred Scholz; 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo - Delo razvija človeka; 9.25 Stevan Hristić: Scena na jezeru iz baleta Ohridska legenda; 9.40 Planinski orkester iz Maribora; 10.15 Iz albuma Schumanovih klavirske skladb; 10.55 Zabavni intermezzi; 11.00 Dueti in ansamblji iz slovenskih oper; 11.30 Deset minut iz naše beležnice; 11.40 Popek ve vrstje; 12.00 Trio Murska Kovacića; 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Ivo Kukovec: Zimsko obrezovanje v sadnih plantazah; 13.30 Igramo za vas; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Krst pri Savici; 14.35 Znamenite basovski arje; 15.40 Listi iz domače književnosti - Gregor Strniša: Pesmi; 17.15 Razgovor z volivci; 17.25 L. van Beethoven: Koncert za klavir in orkester št. 1 v C-duru; 18.00 Iz naših kolektivov; 18.20 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 18.45 Izobraževalni obzornik; 20.00 Zbor sovjetske armade pod vodstvom Borisa A. Aleksandrova; 20.30 Radijska igra - Ranko Marinović: Glorija; 21.15 Komorni večeri pri W. A. Mozartu-XVI. oddaja; 23.05 Nočni akordi; 23.25 Po svetu jazzu Basist Oscar Pettiford.

SREDA

8.00 Porocila; 8.05 Mladi talenti Srednje glasbene šole v Ljubljani pred mikrofonom; 8.30 Pol ure pri skladatelju Blažu Arntiu - Iz komične opere, uvertura Gozdovi pojo, simfonična pesnitev; 9.00 Jezikovni tečaji (ponovitev); 9.15 Od Beograda do Moskve; 10.15 Dva prizora iz Wagnerjevih oper; 11.00 Trideset minut z velikimi zabavnimi orkestri; 11.30 Za ciebane; 12.15 Radijska kmečka univerza - prof. Ing. Vinko Sadar: Domäte in tuje izkušnje s seosevki; 13.30 Naši mladi solisti pred mikrofonom; 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Delo razvija človeka (ponovitev); 14.35 Hammond orgle; 14.40 Renesančne skladbe poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Šekske; 15.45 Radijska univerza - Jan Carnelutti: Skrto življenje pod snegom; 16.00 Koncert po željah poslušalcev; 17.00 Lokalni dnevniki; 17.15 Sestanke v sredo; 17.30 Zabavna ansambla Franca Kapusa in Pavla Mihelčiča; 17.45 Jazz na koncertnem odru; 18.00 Kulturna kronika - Starješčki zborovski skladatelji; 18.45 Kvintet Jožeta Kampiča; 20.00 Claudio Manteverdi: Orfej - Opera v 5 dejanjih; 22.15 V ritmu današnjih dni; 22.50 Literarni nočturni; 23.05 Iz modernega glasbenega sveta-XIX. oddaja.

CETRTEK

8.00 Porocila; 8.05 Glasba ob delu; 8.35 Poje Slovenski očetki; 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo - Krst pri Savici (ponovitev); 9.25 Violinist David Ostrah in pianist Rudolf Schwenzler izvrsta skladbe P. I. Caikovskega; 10.15 Zvoki velikih mest; 10.40 Pet minut za novomešico in Pozdravi za mlade risarje; 11.00 Ruski tečaj za začetnike - 7. tečaj (ponovitev); 11.15 Hitri prsti; 11.20 Med barokom in impresionizmom; 12.00 Tone Petrovič poje ob spremjem Avgusta Stanka; 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Jože Rihar: Francosko čebelarstvo in mi; 12.25 Ples in medigre iz oper; 13.30 Igra ansambla Molmira Šepeta; 13.50 Poje obretniki moški zbor Enakost iz Kranja p. v. Viktorka Fabianija; 14.05 Popularne orkestralne melodije; 15.40 Iz svetovne književnosti - H. G. Wells: Zaklad gospoda Brislera; 16.00 Pol ure z zabavnimi zbori; 16.30 Slavni virtuozi vam igrajo; 17.15-45 minut turizma in melodij; 18.00 Prizori iz Puccinijeve operi La Bohème; 18.30 Pevka Peter Juteršnik

Olivera Marković; 18.45 Ljudski parlament; 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napevov; 20.45 Večer umetniške besede - Slavko Jan; 21.25 Iz ustvarjanja Lucijana Marije Šterckjana; 22.15 Po svetega - Vokalni trio Lambert - Hendricks - Ross; 22.45 Milkko Kelemen: Sonata za klavir; 23.05 Zadnji koktajl pred polnočjo; 23.55 Prijeten počitek!

PETEK

8.00 Porocila; 8.05 Gioacchino Rossini - Ottorino Respighi: Rossiniana; 8.30 Pol ure z zabavnim orkestrom Raphaele; 9.00 Naša podlistek - S. Maughan: Srečna zakonca-II.; 9.20 Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milkka Škerberne; 9.35 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 10.15 Violinist Pavel Skabar pred mikrofonom; 10.35 Plesni zvoki; 11.00 Nejak prijubljenih enot; 11.30 Clovez in zdravje (ponovitev); 11.40 Ob Kosteljanovi predvzetih; 12.00 Dalmatinčki pojo in igrajo; 12.15 Radijska kmečka univerza - ing. Ljudmila Haller: Poti do večje in boljše perutinarske proizvodnje; 12.25 Pet petcev - pet popevk; 12.40 Domäte melodije izpod zelenega Portorija; 13.30 Zabavni orkester RTV Ljubljana; 13.45 Mali vokalni ansambl nam pojo; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Franc Milčinski: Drugo udvodno glasbo; 14.35 Violinist Pavel Skabar pred mikrofonom; 14.40 Po svetu jazzu (ponovitev) Jazz pod drobnogledom-II.; 14.50 Sopranička Leonie Rysanek poje arje iz italijskih oper; 15.45 Radijska univerza; 16.00 Petkov glasbeni popoldne; 17.15 Razgovor z volivci; 17.25 Na plesiščih z velikimi plesnimi orkestri; 18.00 Iz naših kolektivov; 18.15 Lepi melodijski; 18.30 Tako pojo in igrajo tuji narodi - Ljudske pesni skandinskih narodov; 20.00 Dirigent Ilij Genič s svojim orkestrom; 20.30 Obrazci iz naše glasbene preteklosti-II. oddaja Amand Ivančič; 20.43 Sergej Rahmaninov: Simfonični plesi; 21.15 Oddaja o morju in pomorsčkih; 22.15 Po strunah in tipkah; 22.35 Moderna plesna glasba; 22.50 Literarni nočturno; 23.05 Nočni simfonični koncert.

SOBOTA

8.00 Porocila; 8.05 Glasba ob delu; 8.30 Trite glasbene utrinki in ländler Franz Schuberta; 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo - Franc Milčinski: Drugo udvodno glasbo; 9.25 Melodije za razvedrilo: 10.15 Felix Mendelssohn: Koncert za violinu in orkester v d-molu; 10.40 Angleščina za mladino-8. lekcija (ponovitev); 10.55 Vesna godala; 11.00 Po svetu jazzu; 11.30 Pionirski tečnik; 11.50 Otroci izbirajo pesmico; 12.00 Narodne v prireditih za glas in klavir; 12.15 Kmetijski nasveti - Cirila Bambei: Družbenha skrb za kmetiške proizvodnje; 13.30 V domačem vzdrušju; 13.50 Vaši oserni ljubljenici vam pojo; 14.20 Sport in športniki; 15.40 S knjižnega trga; 16.00 Ali vam ugaja? 16.40 Mešani zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja; 17.15 Po kemi se dobimo; 17.45 Hammond orgle in vibrafon; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.15 Marjan Kozina: Bela krajina; 18.30 Španske in italijske pesnike; 18.45 Okno v svet; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Za staro in mlado...; 20.20 Henry Cecil: Obe plati postave I. epizoda - Navidezna obravnavna; 21.00 Za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu.

RADIO
Murska Sobota

NEDELJA
12.00 Razgovor z volivci, lokalna porocila; 12.20 Domači zbori in ansamblji; 12.30 Obvestila, reklame; 12.40 Oddaja v madžarskem jeziku; 13.00 Zeleli ste, poslušajte.

PONEDELJEK
17.15-18.15 Sportna poročila, oddaja za mladino, obvestila.

TOREK
17.00 Lokalna porocila, obvestila, reklame; 17.25 Oddaja v madžarskem jeziku; 17.35 Glasbeni spredaji.

CETRTEK
17.00 Lokalna porocila, obvestila, reklame; 17.25 Oddaja v madžarskem jeziku; 17.35 Glasbeni spredaji.

SRODA
17.00 Naš sobotni sprehod; 17.15 Obvestila, reklame; 17.30 Zeleli ste, poslušajte.

Radio Murska Sobota prenosa dnevno spored RTV Ljubljana na 5.00-8.00 in od 15.00-22.00. Ob nedeljah in praznikih pa od 6.00 do 23.00 ure.

Namizni tenis med pionirji

Na obeh soboških osemletkah se pionirji pripravljajo na medsebojni srečanje v namiznem tenisu, ki bo prihodnje nedelje. Ta srečanja sodijo v okvir priprav za tovrstno tekmovanje v okrajnem merilu. Na obeh sošolah so v tekmovanju za sošolsko prvenstvo tudi izbrali svoje najboljše predstavnike.

Na soboški I. Osemletki je v finalnem tekmovanju sodelovalo 16 pionirjev in pionirjev. Bilo je 51 tekem. Pri pionirjih je zaslzeno zmagal Boris Firm pred Kerčmarjem in Sraku, pri pionirjih Stivalova pred Balekovo in Novakovo, v dvojicah pa par Firm-Kerčmar.

Na II. soboški Osemletki, ki je v tekmovanju sodelovalo 12 pionirjev, ki so odigrali 13 partij. Zmagal je Vild pred Tothom in Bencakom, v dvojicah pa par Vild-Toth.

Peter Juteršnik

DVA PORAZA ZA VODEČEGA - ELAN

Ker pretekli teden iz tehničnih razlogov nismo mogli objaviti izida VIII. kola Pomurske košarkarske lige, lahko tokrat postrežemo z neprizakovanimi presenečenji. Vsem košarkarjem in ljubiteljem tega športa je zlasti nerazumljivo to, kaj se v zadnjem času dogaja z ekipo Elana. Zato pa sta v preteklih srečanjih znatno izboljšali igro moštvi Akademika in ESS. Ali bo moštvo Elana zagotovo prvak v jesenskem tekmovanju?

Pretekli teden so se v gimnaziji telovadnici srečale ekipe v VIII. kolu. Tekme za prvenstvo nista odigrali samo moštvi Grafičarja in Vajeneca.

Ze tekme VII. kola so nas močno presenetile, kajti vsi rezultati so bili dokaj neprizakovani. Srečanja so se končala takole: Vajenec : Rakitan 55:31 (22:12), Grafičar : Ljutomer 44:33 (19:14), Akademik : Sloga 110:13 (60:9), Elan : ESS 40:43 (24:20).

Prve večje presenečenje v sedmem kolu je vsekakor izid tekme med moštvi Elana in ESS. Poraz ekipe Elana v sedmem kolu je še posebno nerazumljiv zategadelj, ker smo poznali doslej to moštvo samo po njegovih brezhibnih igri. Prva velika napaka, ki jo lahko očitamo moštvo Elana, je bila raztresenost. Ves napad je bil razbit, tako da so nasprotinci prodirali brez večjih težav. Sicer poraz v VII. kolu ni tako očiten, vendar pa si je moštvo ESS s tremi koši razlike vendarle priborilo obe dragoceni točki.

Presenečenje v VIII. kolu pa je zopet pripravilo moštvo Elana, potem ko je neprizakov-

vano izgubilo tekmo z moštvom Akademika z nič manj kot 12 koši razlike. Vendar pa je čudno to, da je število košev tako pičlo, saj se je srečanje končalo z rezultatom 35:47 za poraženega. Rezultati ostalih srečanj so bili več ali manj pričakovani.

V poročilu občinskega strelskoga odbora je bil izčrpno prikazan razvoj strelskega športa v občinskem okolišu kot tudi kritično ocenjeno delovanje strelskih družin na terenu. Število članov se je lani povečalo za 400, tako da je sedaj v soboški občini že okrog 2000 strelcev, ki delujejo v 28 strelskih družinah. Na raznih tekmovanjih in trenin-

gih so lani porabili 473.000 kroglic in okrog 36.000 krogel za malokalibrsko puško. Nabavili so tudi več raznovrstnega strelskoga orožja: sedaj naštejejo v okolišu 122 zrač-

skih družin, njihovi organizacijski krepitvi in ustanavljanju novih osnovnih organizacij, zlasti na osnovnih in srednjih šolah. Prav tako se bodo morale strelskih družin na temenju bolj povezati z družbeno-političnimi organizacijami.

Orožje, ki je zaupajo članom strelskih organizacij, je treba tudi namensko uporabljati, kajti doslej so ga nekateri strelci uporabljali celo za uničevanje ptic-pevk, kar ne zasluži samo ostro grajo, marveč tudi uveljavljanje določenih ukrepov proti takim zlorabnikom orožja. Posamezniki so tudi včlanili v strelskih družin, ki štejejo nad 130 članov, pa imajo komaj 2 ali 3 zračne puške, kar je odločno premalo.

Občinski strelski odbor je izčrpno pripravil, da imajo strelske organizacije v soboški občini že vse potrebne pogoje za množično in kakovostno krepitev strelskega športa.

Ob koncu so izvolili 15-članski upravni odbor. Za predsednika so žetiči izvolili Jozeta Bediča, za častnega predsednika pa je imela na skupščini izbran Rudi Rapl-Savo, predsednik Obo SZDL.

ZENSKA LIGA
Elan 4 točke
Sloga 2 točke
Mladost 0 točk

Po končanem VIII. kolu se bo takoj pričelo spomladansko tekmovanje v tej ligi. Lestvica razvrstitev moških ekip tokrat še ni popolna, vendar pa, kot kaže, ne bo večjih sprememb. Po vsej verjetnosti bo prvak - moštvo Elana.

Drugega dela tekmovanja se bodo poleg že prijavljenih ženskih tekmovalnih skupin udeležile tudi ekipe ESS in Sole za zdravstvene delavce iz M. Sobote.

-jjz

Letna skupščina ObSO M

Izšla je prva številka »Pomurskega tiska«

Delovni kolektiv CZP »Pomurski tisk« je drugi kolektiv v Pomurju, ki je pred nedavним dobil svoje glasilo. Prva številka »Pomurskega tiska« je izšla pred kratkim na desetih tiskanih straneh z dokaj bogato vsebino in slikovnim gradivom; v njej avtorji posameznih sestavkov opozarjajo na niz pomembnih dogodkov, uspehov in tudi problemov, s katerimi se je v zadnjem času srečeval kolektiv tega podjetja. Na prvi strani je objavljen uvdvodni članek iz naslova »400 milijonov - 3!« v katerem je sporočena razveseljiva vest, da je podjetje ustvarilo lani 396,500.000 din polovitnega proizvoda in preseglo letni načrt za 13,3%. Na živo dinamiko življenja v tem kolektivu nas opozarjajo tudi naslovni drugi člankovi, kot n. pr. »Naš novoletni razgovor«, »Družbeni kronika«, »Kolektiv CZP - častni član KPA«, »Zdaj zaori pesem o svobodi«, »Barbat tudi v letu 1961«.

Z A K R O G E N A E S Š

Na Srednji ekonomski šoli v Murski Soboti je bilo pred dnevi finalno tekmovanje posameznikov za prvaka šole. Na tekmovanju je nastopilo skupno 10 razrednih prvakov, ki so se v streljanju z zrakom puško pomerili med seboj. Tokrat doseženi tekmovalni rezultati posameznikov so v povprečju očitno boljši od doseženih na nedavnom ekipnem tekmovanju, bili pa bi prav gotovo še boljši, če bi mlađi streliči lahko tekmovali z boljšimi puškami. Prvak šole za šolsko leto 1960-61 je postal Anton Puškarčič s 75 krogom od 100 možnih, njemu pa sledita Bela Pavlič s 70 in Jože Gider s 65 krogom.

LJUTOMER — Lovska družina v Ljutomeru je v soboto priredila v domu TVD Partizan tradicionalni lovski ples z bogatim programom razvedrična in zabava. Nastopila sta tudi znana šaljivca Tijek in Štef.

Oglas v Pomurskem vestniku - siguren uspeh

VREMENSKA NAPOVED

ZA ČAS OD 16. DO 26. FEBR.

Padavine z ohladitvijo pričakujemo okrog 17. in okrog 25. februarja. V ostalem suhu, oz. lepo vreme z mrazom ponoči.

Tedenski KOLEDAR

MURSKA SOBOTA — od 17.-19. februarja ameriški barvni kinematografski film: »Drevno življenje«; od 20.-21. februarja argentinski film: »Dva brez sonca«; od 22.-23. februarja italijanski film: »Okno proti Luna parku«.

SLATINA RADENCI — od 18.-19. februarja jugoslovanski barvni film: »Edini izhod«; 23. februarješki film: »Sola očetov«.

VERZEJ — od 18.-19. februarja franco-sovjetski film: »Noč in megle«.

LENDAVA — od 17.-19. februarja angleški film: »Interpol«; od 21.-22. februarja ameriški kinematografski film: »Dobro jutro, gospodina Dow«.

GORNJA RADGONA — od 18.-19. februarja ameriški barvni film: »Komu zvonci«; 22. februarja švedski film: »Nasmeh poletne noči«.

LJUTOMER — od 18.-19. februarja japonski film: »Ljudje torpedi«; od 22.-23. februarja francoški vistarstveni film: »Velike družine«.

VIDEM OB ŠČAVNICI — od 18. do 19. februarja ameriški film: »Vitezovi okroglo mize«.

KRIEVCY PRI LJUTOMERU — od 18.-19. februarja angleški film: »Hisa skravnost«; 22. februarja ameriški barvni film: »Lov na pume«.

DAROVALCI KRVNI NA TRANSFUZIJSKI POSTAJI V MURSKI SOBOTI

Vinko JERIČ — drugič, Franc OLAJ, obe iz Gančan; Helena KOVAC, šestič, iz Pečarovc; Stefan TEMLIN, Evgen VIDONJA, Viktor STESL, Ernest JALŠOVEC, Irena TEMLIN, Marija SADL, Zlatka IVANIC, Marija BEJEK, Anica CERPNIJAK, Hermina SAMPL, Frančiška BACIĆ, Marta SABRLA, vsi iz Dol. Slaveč.

Katarina PRŠA — drugič, Franc Polane, Vlado JALŠOVEC — tretič, iz Dokležovia; Marieta KOLMAN — sedmica, Marija SMOĐIS — dvanajstič, obe iz Petanjec;

Oiga CERPNIJAK, Emilia PROSTIC, Sidonija BOHAR, Marija SUKIC — drugič, Frančiška KERC-MAR, Marija KEREC, Marija KEREC, Marija BOHAR, Jožeta HAJDINJAČ, Janez GOMBOC, Anton KEREC, Stefan SUKIC, Roman ŠKAPER, vsi iz Otovce.

Verona HORVAT, Katarina ŽEKŠ, obe iz Vidonec.

V imenu bolnikov se vsem darovalec krv najlepše zahvaljuje

TRANSFUZIJSKA POSTAJA

Upavni odbor Trgovskega podjetja »PREKMURSKI MAGAZIN« v Murski Soboti, Titova ulica 26

razpisuje prosto delovno mesto

računovodje

Pogoji: srednja strokovna izobrazba s triletno prakso na delovnem mestu računovodje ali drugo ustrezajočo izobrazbo, nastop službe 1. aprila 1961 ali po dogovoru, plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe naj interesenti vložijo na Trgovsko podjetje »Prekmurski magazin« v Murski Soboti, Titova 26. Razpis velja do 10. marca 1961.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKIČAN, p. M. Sobot

sprejme za svojo prodajalno sadja in zelenjave v Murski Soboti

vajenca(ko)

Pogoji: končana osemletka.

Prošnje poslati do 25. februarja 1961.

Ustanavljanje aktivov

Pretekli teden so v Murski Soboti na seji sekretariata občinskega komiteja LMS razpravljali o delu komisije.

Na območju krajevnih komitejev LMS Motvarjevc, Moščanci in Grad naj bi že v kratkem ustanovili več mladinskih aktivov. Komisije naj bi organiziravati za mladino razgovore o družbenem planu občine itd.

V nedeljo pa bo seminar za vodstvo aktivov LMS iz podjetij. Seminar bo služil mladinskim aktivistom v podjetjih za splošno izobrazbo.

MLADINA V MOTVARJEVCIH

Na nedavnem sestanku v Motvarjevcih so razpravljali o nadaljnjem delu organizacije ter o splošni izobrazbi mladine, ki je pretežno madžarske narodnosti.

Na sestanku so mladinci izrazili željo, da bi radi imeli vrsto predavanj o političnih in gospodarskih vprašanjih, športu itd. Sklenili so, da bodo pričeli z zbiranjem prostovoljnih prispevkov za nabavo televizijskega aparata in da prostovoljno uredijo vaško dvorano. Skupaj s kmetijsko zadružno bodo ustanovili sekcijsko mladinsko zadružnikov. Udeležili pa se bodo tudi mladinske oddaje »90 mladinskih minut«, ki bo v začetku prihodnjega meseca v Murski Soboti.

NI MISS, PA VENDAR

Vozilo, ki ima najmanj izgledov, da postane med avtomobili kakšna »Miss«, je Spacák, ki so ga priceli izdečati v Tomusu. Vodstvo Citroëna je baje zahtevalo od konstruktorjev taksovo vozilo, da lanko prestane »preizkusno s klubkom«. Konstruktorji so se res potrudili. Napravili so tak avto, da je mogel korupljeni direktor tovarne izstopiti in vstopiti pri vseh starih vrati Citroëna, ne da bi mu pri tem padel klubok z glave.

Ceprav Spacák ne bi mogel tekmovali s trideset let starim Fordom, ima vendarie takšne vrline, kakšni drugi avtomobili nimajo. Lanske jeseni je bilo tekmovanje avtomobilov z najmanjšo potrošnjo goriva. Med vse svetovno elito je odnesel prvo mesto prav Citroën — Spacák. Na sto kilometrov dolgi poti je porabil le 3,79 l benzina.

RUSI NA MESECU

Te dni, ko so Rusi izstrelili v vesmirje 6 ton težko raketo, o njej skrivnostno molčijo, vse povsod po svetu pa ugibajo, kaj imajo Rusi za bregom. Nedolgo tega je neki češki znanstveni časopis objavil razgovor z ruskim znanstvenikom Topočevim. Ugleđen znanstvenik trdi, da v Sovjetski zvezzi že konstruirajo raket, ki bo imela približno 750 tisoč ton potisne moči. Dvajset takšnih raket, trdi znanstvenik, ki bi bile stavljeni v eno samo petstopenjsko raketno, bi lahko poneslo s seboj kabino za dva človeka na Mesec in nazaj na Zemljo.

PRODAJAL SEM KULTURO

Cudno, kaj? Pa je le res! Tisti dan, ko smo imeli v gosteh mariborsko gledališko hišo. Sama od sebe ta ljuba kultura nikakor ni hotela v prodajo. »To ne gre«, sem si dejal, »da bi nas gledali Mariborčani postrani, ko bi strmeli pred njimi namesto kulture žeine glave glave. Res, da ne! Saj bi nas primerjali s kakšnimi Culokafrji, ki nimajo, kot se pravi, smisla za plemenita čustva. In potem bi šel na ugled k vragu!«

In že sem vzel v roke polvinilasto vrečko - v njej sem kupil do nedavnega srajco - vanjo porinil vstopnice in hajd po našem lepem in ljubem mestecu.

»Dober dan«, sem vljudno pozdravil, »če dovolite, prodajam kulturo« in se seveda ljubezno nasmejam, kolikor mi pač se dopuščajo moja abrahamska leta. Prijazna tovarišica, ki me ni niti povabila, da bi vstopil vsaj v predсобo, je zagostela: »Kaj? Sem silsala prav? Kulturo pravite? Po kakšni ceni pa, če smeti vprašati.«

»O«, sem dejal ves vesel, ker je vse kazalo, da bom začel kar z dobro kupčijo, o čisto poceni bo! Se manj kot za pol litra boste dalli! No, ni poceni!« »Že, že, je začela menjati prijazna tovarišica, »ampak, vidi, res ne bom utegnila. Misila sem, da bodo prišli tistile Avseniki ali vsaj Beneški fantje. Za te bi še nekako našla čas! Za tisto pašo kuluro pa je res škoda izgubljati čas! Kdo bi se le dolgočas. Pri vsem pa boste morali priznati, da bomo imeli v kratkem maščerado in človek se mora nanjo primereno pripraviti. In tudi na otroke morem mislit, da bodo dobili kakšno čokolado za svojo masko na tisti vaši Šoli. Saj boste imeli tudi letos maskerado, kaj!« »Da, da, nekaj takšnega bo! Toda, glejte, kaj si bodo misili o nas ti-le ljudje iz Maribora! Nerodno bo...«

»Nerodno? Zakaj nerodno? Ne bodite smešni! Zaradi mene si lahko misljite kar kolik! Sicer pa, opozrite, mudri se mi. No, pa srečno!«

In že je spoštljiva tovarišica zaprla vrata pred mano. Lahko sem bil vesel, da mi ni odnesla konec nosu, ko je zaločila vrata.

Na nasprotni strani teh negotoljubnih vrat so bila druga vrata. Brž sem pozvonil, kajti oblasti bom moral vse hiše, vse urade in podjetja.

»Dober dan, gospa«, sem zopet pozdravil in se priklonil, kajti takšni prikloni napravijo človeka spodbogega v privlačnega, »kuluro prodajam! Bi hotel!« Naprej nisem mogel, ker me je gospa prehitela: »Vem, vem, ni mi treba praviti. Vse sem slišala čez hodnik. Zato se nika ne trudite. Nič ne vam, kaj naj počnem s to vašo ljubo kuluro! Tako nežljivljenska je, ně nimaš od nje. Ob njej se moraš držati preveč resno, moraš modro kmitati in nerodno je, če ne pokimaš pravi hip! No pri vsem tem pa sem junih povabljena na domača praznik in ne utegnila.«

»Saj bo ta »kulura« danes, sem hotel reči, pa me je gospa takoj prekinila. »Vem, da je danes, toda jaz moram se zlikati obliku, možu poškrbotiti ovratnik in hčerki oprati se nogavicke! Kaj bi si le misil na tisti-le, ki nas vabijo v goste. Mi smo vendar kulturni in ne moremo kar tako. To boste menda že razumeli! No, pa imete drugod več srečne!«

Sajo mi je zapro, tako sem bil presenečen: »Tak, tovarišica, kaj pa počnete na cesti? V posteljo, v posteljo! Za bolne ljudi ni cesta!« Oj, da bi videli tovarišico, kako me je pogledala! »Kaj hudič! Jaz v posteljo, pa bo! Kaj se vam blede! Pa tak ugleden človek! Pa se že dopoldan nabere takó, da ne ve kaj in s kom govorí!« Pa sem poskušal spoštovati tovarišico pojasnit, kako je zadevo, da prodajam kuluro in da mi je njen mož povedal in tako dalje. Na vse to pa mi je ugledna tovarišica kar Izginila izpred oči, ker je najbrž misila, da je z menoj še teže kot pa samo vinski hlap in maligan.

Ze sem mislil nehati s tem spoštovanjem kulturnim poslanstvom in jo mahnil s prazno polvinilasto vrečko domov, kajti zdelo se mi je, da me je pogledal vsak, ki sem ga srečal, nekam postran in da se je vsem nekako mudilo, kajti so se morda zbal, da jih bom nadlegoval kar na cesti s svojo kulturno kramarijo. Pa sem srečal prijaznejšo tovarišico, kjer s pridom popravljajo in pomlačujejo Tame. Ko me je videl tako neznamo slabe volje, me je ustavil: »Hej, tovariš, slabe volje si videti. Bojda prodajaš kuluro, ki gre slabo v pečenje, kaj!« »Kako pa ves to«, sem ga vprašal začuden, »saj jo pravilno dečki in dedi se bo laže zmenil. Boš videl!«

In sem šel, Res! Ni mi bilo treba mnogo pripovedovati. Hitro sem spravil v denar nad dvajset vstopnic. Zdaj me je zoper prijelj! Kot lev sem se spravil zopet nad kupčijo, nadlegoval ljudi po ulicah, ostarjalih, brivnicah, znova sem začel vdriati v stanovanja; rotil, prosil, grozil, zmerjal. In do pričetka »Odprtega neba«, tako se je tej dramski zadevi reklo, je bila dvorana domačega mesteca skoraj povsem polna. Oba igralca, on in on, sta bila z obiskom nadvse zadovoljna.

»To ti je publike«, je vzkliknil on: »to majhno gnezdo ima smisel za dramsko umetnost«, se je navduševala ona.

Kaj pa sem pretrepl jaz s svojo prodajalno kulure, pa nista vedela ne on, ne ona!

Logar

Petko Todorov:

BALADA O OVČARJIH

Petko Todorov (1879-1916) se je rodil v Eleni. Po končani srednji šoli je odšel na Francosko, kjer je v Toulousu nadaljeval šolanje. Tam je študiral francoski jezik in književnost, istočasno pa se je spoznal z deli tvorcev znanstvenega socializma, Karla Marxa in Friedericha Engelsa. Potem ko je nekaj časa preživel v Bernu, Berlinu in Leipzigu se je vrnil v Bolgarijo, kjer je postal uradnik v Narodni knjižnici. Umrl je v Švici. Dela: Idile — polne subjektivnega podoživljanja in podob iz vaškega življencev in narave, z množico motivov iz ljudskega ustvarjanja. Drame: Prvi, Nevesta Borjana, Zmajeva svatba in druge.

— Pok! — je udaril s palico poleg ovce, ki je ob strani počesačno trčala vlažno travo. Pohitela je više in njen zvonec je hitreje zacingljil, da bi jo počakale druge.

Ovčar se je vzpel na hrib. Pod njim je tekla Tundža, ki je bila polplava bregove, vlečka je za seboj svojo modro vodo, se vlijugala in izgubljala malo, dalje spodaj ob nanesenem vrbovju, kakor kača, ki leže v svojo luknjo. Na drugi strani je polje se zmerom tonilo v megli prvega svita, ki so štrlele v zrak ob bregu. Veter mu je odgrinjal in vzdignil kratki plašč; pes je upri oči vanj in zdaleč se je, kakor da kača, da mu bo povedal, kaj iše. Toda njegov pogled je blodil po megli zdajnjega jutra in ni se zmenil za nič drugač.

Ni je, je nazadnje odvrnil pogled. Kod hodi te dni? Sinoč je šel celo tajo, med vrbovje na sredi Tundže, da bi jo od bliže poklical in da bi ga slišala. Mogoče ga je tudi slišala, a ni hotela priti; tisti z druge strani so ponosni ljudje. Odločila se je, da se bo poigrala z njim, potem pa se hvalila pred prijateljicami, da bi se srejale njegovim nespameti... Ko bi ne b

DROBNE ZANIMIVOSTI

LONDONSKI VSEVEDI

V Londonu je 6000 »črnih škatel«, kot pravijo Londončani avtotskisi. Pa ni tako lab'ko postati v tem velemestu avtotski. Poleg policejov na konjih, dvo-dnistrophni avtobusov in običajnega dežja so avtotskiji največja značilnost tega velemerita. Vsi so črne barve, vedno neoporečno čisti, vsako leto jih pregledajo, po desetih letih pa jih brez ugovorov dajejo v staro šaro.

Londonski voznik taksija mora biti pravi vseved. Vedeti mora, kje je najboljša francoska kuhinja, katera londonska ulica je najkrajša itd. Zato smatrajo londonskega voznika taksija za najbolj izobraženega voznika avtomobila. Pra-

vijo, da poznajo londonski vozniški taksijev London bolj kot usluženci Scotland Yard.

Vsa, ki se odloči za ta poklic, mora najprej s kolesom prevoziti vse mesto in si zapomniti vsak vogal. To pa v mestu, ki meri v premeru 9 kilometrov ni tako lahko. Sele, ko se oboroži s tem sivojestršnim znanjem, lahko opravlja izpit za voznika taksija. Šofjerji pravijo, da je v Londonu najmanj trideset ulic, v katerih je beseda »king«, in skoraj toliko z besedo »queen«-it.

In kako dolgo traja taka sola? »Vse doltelj, dokler ne postaneš londonski vseved; za to pa je večas potreben leto dni in se več,« pravijo londonski Šofjerji.

Kaj vse si ljudje ne privoščijo. Tej šali podobno objavljamo med drobnimi zanimivostmi o danskem brivcu. In naša slika? Obvezalec znanega pevca Amstronga si je dal obriti glavo in pravkar prosi pevca za avogram, ki ga je pevec napisal kar — na glavo.

VOLKS — FIATOVIC

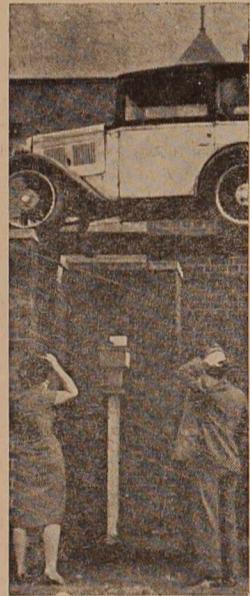
V Sovjetski zvezni pravljajo proizvodnjo malolitražnega avtomobila, v katerem bodo združili vse prednosti dveh znanih vozil: Volkswagena in Flata. Proizvajalci na Zahodu so baje zaradi tega zelo zaskrbljeni in zato veliko plijo se o bodočem Volks — Fiatoviču, kakor so ga kriti.

NAPREJ, NICA!

Malokje, razen morda v Južni Ameriki, imajo športni klubi tako vnete navijače kot že neki Francozi iz Nice, ki si ju dal obriti polovico glave in si na golinu napisati: Naprej, Nica!

VATIKAN — DRUGO PODJETJE NA SVETU

Vatikan je sicer najmanjša država na svetu, toda drugo največje kapitalistično podjetje v svetu. Po poročilih instituta za ameriško trgovino je največje kapitalistično podjetje na svetu znana ameriška naftna družba Standard. Na drugem mestu je Vatikan, temi pa sledijo General Elektric in General Motors.

Petintrideset angleških medicev se je skoraj dve ur里 mučilo, da so spravili avto na streho. Zakaj? Zato, ker so uspešno upravili diplomske izpite.

ROCNA URA NA AKUMULATOR

Neka švicarska tovarna ročnih ur je dala na tržišče električno ročno uro, ki jo poganja akumulatorček in ne miniaturna baterija, kakor doslej. Akumulator je treba napolniti le enkrat na mazan.

ELEKTRARNA V NAHRBTNIKU

Ameriška družba General Electric je izdelala prototip električne centrale, ki jo je moč nositi v nahrbniku. Prenosa elektrarna je težka le 13 kilogramov in daje od 24 do 200 volтов napetosti.

TRI TISOCAKE ZA VOJASKI PRORACUN

Mała pirenska republika Andora ima najmanjši proračun za vojaške potrebe. Letoski proračun znača namreč nič več in nič manj kot tri tisoč dinarjev, to je tisto, kolikor bodo znasali stroški za nakup streliva za vaje enajstih policejov, kakor jih premore omenjena republika.

San Remo 1961

Evropa žvižga „AL DI LÁ“

DESET LET, ODKAR SO SE PRIČELI ZNAMENITI FESTIVALI POPEVK V SAN REMU, JE BIL LETOŠNJI V ZNAMENJU URLATORJEV — KRIČACEV. 241 PEVCEV JE INTERPRETIRALO 24 POPEVK, OD KATERIH JIH BO — KAKOR JE POKAZALA O-CENA — VSAJ 10 KMALU ŽVIŽGALA VSA EVROPA.

Na prvem festivalu pred desetimi leti so nastopali le trije pevci, med njimi nikoli premagana kraljica festivala Nillla Pizzi, ki je pa letos niso povabili. Pač pa je nastopal pred mikrofoni vrsta mladih pevcev — urlatorjev, z orangutanskimi frizurami, ki so bolj telovadili kot peli in se pačili, kot da hočejo počreti mikrofon. »Najboljši med njimi pa je bil nedvomno idol italijanskih »frayerjev« Adriano Celentano, ki je pel pesem o nič manj kot 24.000 poljubih:

Vsekakor pa je očitno, da je dal letošnji festival v San Remu vsaj deset pesmi, ki jih ob kmalu žvižgala vsa Evropa. Poleg najboljše »Z onkraki« (Al di lá), ki jo je najbolje zapele Betty Curtis, so osvojile okus poslušalcev še popevke: »1000 modrih balončkov«, »Morje v škatljici«, »Kakor simfonija« ter popevka avtorja »Marine« — »Carolina dai«. Pred pričetkom festivala je prevladovalo mnenje, da bo zmagala 20-letna pevka iz Cremona — Mini. V pesmi »1000 modrih balončkov« je pokazala izrazit igralski talent, zato je režiser De Laurentis ponudil pevki filmsko vlogo v filmu »Jaz ljubim, ti ljubiš«. Podpis pogodbe je pevki vrgel 30 milijonov lir. Sicer pa Mini nino prvenstvo močno ogroža rdečela pevka Milva iz Ferrare, skromno dekle, ki ima čudovito čisti glas. Strokovnjaki sodijo, da je Mini močno pomagala reklama, saj so bili po vsej Italiji nalepljeni lepački: »Glasujte za Mino in za pesem 1000 modrih balončkov, ki jo bo pela Mina!« Letos namreč ni glasovalo le občinstvo v dvorani Casine v San Remu, temveč so gledalci televizije in poslušalci radija po vsej Italiji izpolnjevali glasovalne listke, podobno kot pri športnem stavi.

To pa je bilo še prav posebej mikavno, saj bo srečniki ali strokovnjak, ki je zadel vseh dvanaštajt popev iz finala, dobil 20 milijonov lir. To pa bo le malenkostno zmanjšalo dobiček letošnje prireditve, saj računajo, da je vrgla najmanj 20 milijonov lir samo blagajna dvorane Casine v San Remu. Računati pa je seveda treba še na snemanje popev na gramofonske plošče, kajti San Remo je postal v desetih letih znamka, ki visoko kotira.

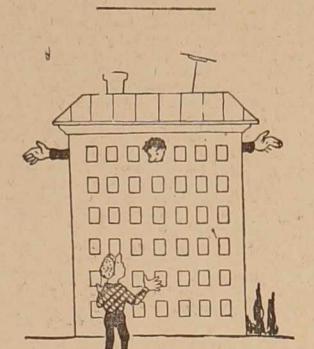
Nenavaden dvoboj ČLOVEK-MEDVED

Vaščani neke vasice blizu Jajca so nekaj dni vsako jutro opazili v bližini vasi medved. Nato je bil nekaj dni mir in vaščani bi skoraj pozabili na kosmatinca. Toda nekoga dne so našli vaščani pred vrati nekega hleva ubito kravo. Tačko so ugotovili, da je storil vsiljiv medved, ki so ga pred dnevi videli v bližini vasi. Sklenili so, da ga ubijejo. S sekirami in podobnim orodjem so se napotili v gozd. Neki vaščan je imel tudi lovsko puško. Nenadoma skoči iz nekega grma medved in navalil na najboljnega vaščana, postavi se na zadnje noge in objame svojega preganjalca s šapami okrog pasu. Ostali vaščani so se prestrelili in odbežali. Milan Lovre — tako se je pisal vaščan, ki je tako iznenada padel v medvedji objem — je uvidel, da mu gre za življenje. Zbral je vso silo in se poskušal medvedu iztrgati iz objema. Ni mu uspelo. Medved mu je bil težak 210 kilogramov in visok 220 centimetrov.

Ranjence so takoj odpeljali v bolnišnico. Po mnjenju zdravnikov je manjkal le še nekaj minut in Lovre bi izkravvel. Ubiti medved je bil težak 210 kilogramov in visok 220 centimetrov.

UČINKOVITA POSTREŽBA

Da bi dobil v svojo brivnico čimveč gostov, si je neki brivec v København na Danskem izmisli posebno postrežbo. Obiskovalce brije, strize in masira srčkanje mlado dekle v bikiniju, in pravijo, da poslej brive teče posel kot namazan.

In tista-riba, ki sem jo vlovil, je bila tako velika.

(Nadaljevanje s 7. strani)

Toda kje drugje bi se lahko ovca napoja! Ce hočejo ali nočejo, opoldne se bodo zopet vrnile sem — sam bo pa počival med lesnikami in čakal njo... ovčar je molče pritegnil palico, sklonil glavo in pogled so mu primamile rože. Tudi velikonocnica je tu in koliko je razvzeteljiv! Ali mahoma je zastal.

— Jagoda! — je ves glas vzkliknil ovčar in oči so se mu zableščale. Tu so bile tudi jagode, pa sploh ni vedel zanje; in tolkotkrat je blodiil tod okrog! Naglo pa je sklonil in začel iskat med listjem. Tu in tam je kaka jagoda iztegovala na dan nasmehljano glavico, druge pa so bile sklonjene pod listjem, kakor da bi si kaj sepetale. — Prav vse bo našel! Ni se pobral ene, kar je zagledal drugo, glej jo, tamle je... Ne da bi se bil zavedel, jih je nabral za cel šopek. Zravnal se je in vstal. Kakor da bi se v vsaki jagodi smehljalo obraz ovčarice: tudi ona mu je tako smehljaje kimala z glavo, ravno tako je povešala glavo in ga gledala kot hudeček. In mogoče so tudi njene besede tako pohevne. Mogče — silsal je ni se nikoli.

Ali se jagode tudi na tisti strani? Pa tudi če so — tam je nizko, mrtvo; najbrž dozorijo na pripeki. Cakaj! Misel mu je šinila v glavo. Pospel je bo šopek in če ga bo hotel, ji ga bo vrgel. Ne! Spitel bo košarico iz protja, jo napolnil z jagodami in ko bo prišla k prehodu, ji jih bo vrgel čez reko.

Tam rase dren, spodaj, ob vrbovju, pa je protja kolikor hočeš! Potritel je po bregu navzdol, vrgel nožek in začel rezati žilavo drenovo protje.

So konji po zelenem polju začeli kimati z glavami in so zaradi opoldanske vročine utihnilo celo kobilice, je ovčarica pognaла ovce k prehodu čez reko. Od jutra je iskala priložnost, da bi se ločila od prijateljic, in še zdaj je ji posrečilo. Spustile so se navzdol po potolini, ona pa je našla izgovor: čes da noč, da bi si ovce kvarile volno tam med globom. In tako je šla svojo pot.

Ovčarica so povesili dolgi vratovi in začele so se gnesti proti napaljšču. Pes, ki je bil poleg njih, je zdaj iztegnil prednje noge in zasehal, zdaj je vzdignil rep, da bi se ubranil muhi. Ovčar je včeraj počival pod lesnikom, ki je pomislila, se naslonila na topo in iz doline jo je oprijusnil rahel blad. Tundža, ki je valovila svoje modre vode, kakor da bi bila že utrujena, je upadala in kamnenje, razvrščeno po prehodu se je začelo kazati tu in tam iz vode. Med kamnenjem so drli lesketajoči se potoki in razsvetljevali gladko površino tolmuna. Z druge strani se je kakor z vzdigoval hrib, po katerev je nekaj divjih rož razsirilo svoje grmevje, za njimi pa ni bilo videti žive duše.

Ovce so se zvrstile ob reki, potopile gobce v vodo, nad njimi pa je začel pes žejno lokati; ovčarica je pogledala v tla in se zamisila. Mogče se je navečical čakanja in je ove nagnal na drugo stran... Drugo pastirice so prisile za nj, kakor da bi jih bila privedala zase. Namršča se je in ostala, kjer je bila. Nenadoma je pretrgane živiljanje preplašilo ovce, pes je napeto prisluhnih, ovčar, ki se je bil nalašč skril za bregom, da bi jo počakal, pa se je spustil navzdol.

— Divja, kakor da bi hotel prebresti Tundžo! — se je zravnala ovčarica kakor mladička, ki bi bila ravnočka pognała v topoli.

— Jagode, divje rože! — je krknil in vzdignil košarico proti njej.

Toda glas mu je zadušilo združeno šumenje potokov, ki so se bili zvrstili na prehodu drug ob drugem kakor žiebovi.

Ovčarica je iztegnila roko.

— A-a-a, rada bi jih vzela! — je za šalo skril šopek za hrbotom in jo pogledal izpod čela. — Mar sem jih zato natrgal?... Vendar se ni mogel zadržati — na ves glas se je zasmajal in pokimal ovčarici.

Vrgel mi jih bo čez, je vzdignil glavo in v obraz je potemnula od sramu.

Stopil je k bregu, pritrđil košarico na pastirske palice, jo iztegnil, kolikor je bio mogel, potem pa izpuštil košarico v vodo. Ovčarica se je ugriznila v ustnico. Sopel rdečih rož je zatrepetal nad jagodami v voda. Je potegnila košarico k prehodu. Po tej, po drugi brzici bodo odplavale v tolmun, a jih ne more doseči. Ovčarica je vzel nekaj kamnov in jih začel zadevati v košarico. Ej, ko bi mogel po prehodu priti vsaj do vrbovja, potem bi že prebrel dalje, da bi jih sam odnesel!... Toda lahnji valovi, ki so jih delali kamni, so vzdržnili košarico, da je obšla vrbovje in po brzici padla v tolmun. Divje rože so se zavrtle v vrtincu, se prevrnile in vrtinc je potegnil eno rožo vase.

Medtem ko je ovčar vzdigoval kamen, da bi ga vrgel, se je izza hribi zaslišal glas čuvaja, ki je vplil na ves glas, da čreda dela skodo na njiv. Ovčarica je preplašeno poskušila in že izginila ovčarici izpred oči, ko je odhitel čez hrib.

Ničesar ni mogla razumeti. Nekajkrat je pogledala navzgor, potem pa se priblížala bregu, da bi vzeila košarico, ki se je že zmerjan vrtela Kot vrtavka, medtem ko so se rože veselo ogledovale v vodi. Ovčarica jih ni mogla doseči. Skočila je na visok kamen, poklenila in iztegnila palico proti tolmunu, kolikor je mogla dalet. Snoči tolko da se ni on utopil v tem vrtincu, da ne potegne zdaj mene... Komaj, komaj je dosegla košarico in jo potegnila.

Ovčarica je sedela v senki neke kopice, jemala rož za rožo v roke in pletla šopek do večera.

Nizala je divje rože drugo k drugi, jih vezala s travo, spleta venec, si ga posla na glavo in pohitil k bregu.

Hej, zdaj naj pride in jo vidi, ko je podobna pravi vili, ki je prisla z rečnega dna!

Kakor vila se je zravnala ob topoli, ki so ji v vrhu trepetali zadnji sončni žarki. Dolge sence kopic in dreves so se vlačile po polju, cvrčki so zaigrali uspavanko; začelo se je mračiti. Pes je vratil ovce; obkrožile so ovčarico in proseče iztegovalo dolge vratove. Nekaj ovca je je priljubila in jih začela lizati dlan.

Vseeno! Počakala ga bo; saj se lahko tudi zvečer vrne domov. Prišel bo — prisel bo, da bo videl, kakor se je polepšala... A enkrat v hribko!

Ovčarica je preplašeno vzkliknila; okrog in okrog ni bilo žive duše sem je nenadoma vstala in se razlegla po dolini. Ovčarica se je združila. Ko jo je zagledal v vrha, je naglo odrnil ovce in pohitil dol. Z vencem od divjih rož na glavi ovčarica niti ni začutila, kako je pesem prevezela. Zaploskala je z rokami, poskušila in se začela vrteti, vsa prevzeta od igranja. Tudi on je skočil proti njej, oba sta se zasukala in se zamašala — ta na tej, drugi na oni strani.

Polej, zamoglen z majskim somrakom, je tonilo v tihoto. Zbrane črede so čakale ovčarja, Tundža se je umirjevala v vodo. Ji je počas padala med bregovoma in vrbovjem, vstala in lomi se le glas, po katerem se obrnala onadva. Zopet ona z druge strani, on pa s te! All se bosta samo tako gledala... In mače prej... kakor da bi bila pesem premagala reko... kakor da bi ju bili držali njeni melodični zvoki...

Ko bi imel krija, oh... — je ovčar iztegnil roke in napel misice, potem bi poletel še ta hip nad tolmunom...

Toda kljub temu... in pogledal je proti Tundži, ki se je že bila umaknila v svoje korito in se sanjavo valila navzdol. Kam